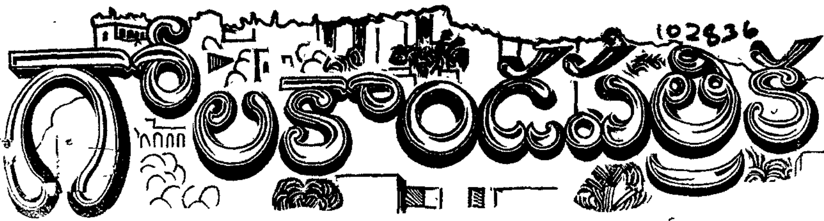
Regd No. N. 45 / M 3815

వెల ఒక అణా

★ ఏమేనియా, హంగేరీల కీచులాట ★

★ స్పెయినును యుద్ధంలో దించుయత్నము ★

ప్రతి సోమ, గురు వారములందు వెలువడు జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౫ హైద్రాబాదు-దక్కన్ శా. శ. ౧౮౬౨ విక్రమసం|| భాద్రపద బ|| ౧౦ (౨౧-౧౨-౧౩౪౯ఫ.) గురువారము సంచిక ౮౧

ఇండోచైనా సేనలతో జపాను సేనల పోరాటము

జపాను, ఫ్రాన్సులకు ఒడంబడిక కుదిరినది

ముందుగా ఇండోచైనాలోకి జపాను సేనల ప్రవేశము

ఇండోచైనాలోగుండా చైనాలోకి జపాను సేనలను పోనీయవలెననియు, ఇండోచైనాలో తమసేనలకును, విమానాలకును, నౌకలకును ఆశ్రయస్థానాలు నీయవలెననియు, దీనికి సమాధానము సెప్టెంబరు ౨౨వ తేది అర్ధరాత్రిలోగా తెలియజేయవలెననియు, జపానువారు ఇండోచైనా ప్రభుత్వమువారికి సెప్టెంబరు ౧౯వ తేది అంత్యసందేశము నిచ్చియుండిరికదా? ఆసందేశపు గడువుతీరకముందే ౨౨వ తేది అర్ధరాత్రికి ౨గం టలుముందుగా జపాను సేనలు ఇండోచైనాలోకి దాడివెడలినవి. ఫ్రెంచిసేన రెండుగంటలసేపు జపానీయులను ఘోరముగా ప్రతిఘటించినవి. ఇంతలో ఆరేరాత్రి జపానువారికిని ఫ్రెంచివారికిని ఒడంబడిక కుదిరెను. ఆసంగతి వెంటనే దక్షిణచైనాలోనున్న జపానుసేనల అధికారికి తెలియజేయబడెను. అప్పుడుఆయధికారి తనసేనలను పోరాటము మాన్పించి వెనుకకు మరలించెను.

ఒడంబడిక షరతులలోని అంశాలు

ఈ ఒడంబడికప్రకారము జపానువారు టాంకింగు అనుచోట ఉచితముగా విమానాశ్రయముల నుంచుకొనవచ్చుననియు. ౬వేల మంది జపానుసైనికులను హాటిరక్షణకై ఉంచుకొనవచ్చుననియు, జపానుసేనలు దక్షిణచైనానుండి ఇండోచైనాగుండా ఒకనిర్ణీతమార్గమున పోవచ్చుననియు, హైఫాంగులో కొంతసేనను జపానువారుంచుకొనవచ్చుననియు తెలియుచున్నది.

ఒడంబడిక కుదుర్చుకొనుటకై ఉభయపక్షములమధ్యఅగుచుసాగుచుండెను, సెప్టెంబరు౨౨వ తేదినాడు అగినసంభాషణలు తిరిగి మరునాడు ప్రారంభించబడెను. ఒడంబడిక కుదురునో లేదో యను అనుమానముతో ఇండోచైనాతో యుద్ధముచేయవలెనని వచ్చునో ఇండోచైనాయందలి తమ జనులకు నష్టములు కలగకుండుటకై, ఆజనులను జపానుకు పంపించివేయుటకు హైఫాంగు సైగానులకద్ద ఓడలు సెప్టెంబరు౨౧వ తేదినాడు సిద్ధముగా నుంచబడియుండెనట

అమెరికాకు ఫ్రాన్సు విజ్ఞప్తి

ఇండోచైనాపై జపానుదండెత్తుటవల్ల అమెరికా విదేశాంగ సంబంధములలోచిక్కులు కలుగునని అమెరికాప్రభుత్వాభిప్రాయము. అందుచే ఆట్టి అమెరికా తనకేమైన తోడుబడునేమోఅని ఫ్రాన్సు ప్రభుత్వమువారు ఆగస్టు ౨౨వతేదిన కోరిరి కానిఅమెరికా సహాయానికి వచ్చేటట్లు కనపడలేదు. జపానుకోరికలను తాము నిరాకరించజాలమని ఫ్రెంచిప్రభుత్వము వారుపైకిచెప్పెనను, వాస్తవములో తూర్పు ఆసియాఖండ ప్రాంతములో జపాను యొక్కగొప్పతనమును అంగీకరించకతప్పినదికాదు. అందుచే జపానును సంతృప్తిపరచిన పుటికిని ఇండోచైనాలో ఫ్రాన్సుఅధికారము భద్రముగానుండా యుండేటట్లు ఏదైనా ఒడంబడికను జపానుతో కుదుర్చుకోవలెనని ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు పలుదిగ్గుమైన సంభాషణలను సాగించిరి.

ఇంకొకవైపు జపానుసేనలు ఇండోచైనామీదికి దండెత్తివచ్చుచో చైనావారును, ఫ్రెంచివారునుకలిసి ఏమిచేయవచ్చునను విషయమై చంగ్ కింగ్ లో చైనాప్రతినిధులకును, ఫ్రెంచిప్రతినిధులకును, సంభాషణలు జరిగినట్లొకవార్తవచ్చినది. కాని చైనా ఫ్రాన్సులకు ఎట్టిఒడంబడిక గానికుదిరినట్లుకానరాదు.

మరల పోరాటము

ఇంతలో మరల సెప్టెంబరు ౨౪వతేది మధ్యాహ్నమునుండి ౨౫వతేదిపగలు ౧౧ గం ల వరకు ఇండోచైనాసరిహద్దులో జపాను, ఫ్రెంచిసేనల కుపోరాటము జరుగుచుండెను. జపానుసేనలు ఫ్రాన్సుతో జపానుకుదుర్చుకొనిన ఒడంబడికనతిక్రమించి, చైనా మీదుగా ఇండోచైనాలోకి ప్రవేశించినట్లును, అందుచే ఫ్రెంచిసేనలు ప్రతిఘటించినట్లును వార్తవచ్చినది. లాంగ్ సంక్ ప్రాంతంలో ఈపోరాటముజరిగెను. జపాను విమానము ఫ్రెంచివారి సేనలమీదను విమానాశ్రయాలమీదను బాంబులువేసెను. ఫ్రెంచివారు రెండువిమానాలనుకూల్చివేసిరి. సరిహద్దులోనుండు ఫ్రెంచి స్త్రీలు శిశువులు ఇపుడు అక్కడినుండి పంపించివేయబడుచున్నారు. ఈ వ్యవహారము చూడగా జపాను ఆమాటచెప్పి, ఈమాటచెప్పి ఇండోచైనాదేదిగ్రమింగదలచినట్లున్నది.

తాయిలాండు బెదరింపు

తాయిలాండు (సయాము)కును ఇండోచైనాకును సరిహద్దును తాయిలాండుకు ఎక్కువప్రదేశమువచ్చునట్లు మార్చవలెనని తాయిలాండు ప్రభుత్వమువారు ఫ్రాన్సును కోరుచున్నట్లువినియుంటిమి, ఇండోచైనా లావ్ రాష్ట్రము ఒకప్పుడు తాయిలాండుకు చేరినదై యుండెను. దానినితిరిగి తనకిచ్చివేయవలసినదని తాయిలాండుకోరిక ఈకోరికనుకోరుటకుజపానువారే ప్రేరేపించియుందురని కట్టితఅనుమానముగలదు. తాయిలాండువారు ఫ్రాన్సుపైకి సేనలనుపంపుదుమని పోయినజూను ౧౨వ తేది ఒకఒడంబడికను తమప్రతినిధులద్వారాకుదుర్చుకొనియుండిరి. దానినింకను తాయిలాండు ప్రభుత్వమువారు ధ్రువపరచలేదు ఫ్రెంచిప్రభుత్వమువారిపుడు ఇండోచైనాలోనుండి తమపూర్వప్రదేశమును తమకిచ్చివేయనిచో ఆఒడంబడికను ధ్రువపరచకరద్దుచేసెదమని బెదరించుచున్నారు.

తాయిలాండునకు జపానుకును మైత్రికలదు తాయిలాండునుండి ఆదేశరక్షణశాఖయొక్క ఉపమంత్రిగారి అధ్యక్షతలో ఒకమిత్రసంఘము జపానుకు ఇపుడుచేరియున్నది దీనిఉద్దేశ్యము జపాను. తాయిలాండుల మైత్రిని బలపరచుటయని చెప్పుచున్నారు, అంతరంగముగా జపానువారు తాయిలాండునూడ యిపుడే ఇండోచైనామీదకి సేనలను పంపవలసినదని పురికొల్పుటకై ఆసంఘమును పిలిపించియుందురని ఊహించుటకు అవకాశములు కలవు.

అమెరికావారు సింగపూరునిత్తురా?

జపాను ఆటలను నిరాటంకముగా సాగనిచ్చుచో పసిఫిక్ సముద్ర ప్రాంతమందంతటను జపానుప్రాబల్యము విజృంభించగలదు, ఇదిఅమెరికావారికి కంటకమే అమెరికావారు బ్రిటిషువారే జపాను ప్రాబల్యమును నిరోధించుటకు తగుసాధనములు కలిగియున్నారు. కాని బ్రిటిషువారు ... ఐరోపా పోరాటములో దూరప్రాంత్య వ్యవహారాలపై శ్రద్ధ చేయిచేసుకొనలేకయున్నారు. అందుచే అమెరికావారే స్వయముగా జాగ్రత్తపడవలసి, అందుకు ఏమేమి ఏర్పాటుచేయవలెనను విషయములో విపరముగా బ్రిటనుతోను, ఆస్ట్రేలియాతోను ఆలోచించుచున్నారు. అమెరికాపక్షమున కార్డెల్ హల్ గారును, బ్రిటనుపక్షమున లోథియన్ గారును, ఆస్ట్రేలియాపక్షమున కాసే గారును అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రప్రభుత్వ కేంద్రస్థానమగు వాషింగ్టనులో ఆలోచనలు చేయుచున్నారు. ఈఆలోచనలలో ఒకముఖ్యాంశము ఇపుడు బ్రిటిషువారివశములోనున్న మలేదీపకల్పములోని సింగపూరు రేవుకు అమెరికావారి యుద్ధనౌకలను నిల్పుకొనుటకు బ్రిటిషువారు అనుమతించుటను గూర్చినది. ఇట్లు అనుమతించునని తోచుచున్నది.

బ్రిటనుపై జర్మనీవిమానాలు

ఇంతవరకు బ్రిటనుపై జర్మనీ విమానాలు సంచరించుచు బాంబులువేసినందువల్ల జర్మనికిచేకూరినప్రయోజనమేదిగాని గణించదగినట్టిదికానరాదు, బ్రిటిషువారు చేయుచున్న యుద్ధసన్నాహమును నాశనముచేయునుద్దేశ్యమే ప్రధానమైయుండును, కాని, ఒకనెలరోజులుగా బ్రిటనులోఅంతటనుతిరిగిచూచి సెప్టెంబరు ౨౧వ తేది న్యూయార్కునుచేరిన అమెరికా సేనలప్రధానాధికారికి సహాయకుడగు బ్రిగేడియర్ జనరల్ జార్జ్ స్ట్రాంగు గారు బ్రిటనులో సైనికప్రాముఖ్యముగలవాటికి గొప్పనష్టముకలుగలేదని చెప్పినాడు, ఇపుడు ఫ్రాన్సుకును ఇంగ్లాండుకునుమధ్యనుండు సముద్రదేశమునందు తుపానుగాలులు, మబ్బులు, వర్షము విజృంభణగలిగియున్నవి ఇవిజర్మనులదాడులకు అంటకములు అందువల్ల సెప్టెంబరు౧౯వతేదినుండి ఈదాడులవార్తలలోగొప్పవిశేషములేవియులేవు.

ఇంతవరకు బ్రిటనుపై దాడులలో ఉభయపక్షాలవారి విమానాల నష్టాలిట్లున్నవి:—

తేది	జర్మనీ.	బ్రిటను
౧౯-౯-౧౯౪౦	౫	౦
౨౦-౯-౧౯౪౦	౪	౭
౨౧-౯-౧౯౪౦	౨	౦

పెద్దతుపాకుల దెబ్బలు

ఫ్రాన్సు సముద్రతీరములో జర్మనులుస్థాపించిన పెద్దతుపాకులనుండి గుండ్లను ఇంగ్లాండు సముద్రతీరమందలి డోవరుపైకి సెప్టెంబరు ౨౨వ తేది ప్రేల్చిరి.

అదనపురక్షణపు యేర్పాటులు

లండనులో విమానదాడులనుండిజనులనుకాపాడుటకు ఇంకను క్రొత్తరక్షణస్థానములను ఏర్పాటుచేయుచున్నారు, జనులకు సరిపోవునంత ఆహారమును బీదవారలకు కూడులభించునంతచౌకగరలకు లభింపజేయుటకును అధికారులు శ్రద్ధవహించియున్నారు. విమానములను ఇంకను ఏక్కువగా ఉత్పత్తిచేయుటకు మంత్రులు ప్రోత్సాహముచేయుచున్నారు.

ముసల్మాను యువకమహాసభ

నవాబ్ బహద్దర్ యార్ జంగ్ బహద్దర్ గారి అధ్యక్షత

మదరాసునగరమందు సెప్టెంబరు ౨౨వ తేది ఉదయము నవాబు బహదర్ యార్ జంగు బహద్దరుగారి అధ్యక్షతలో ముసల్మానయువక మహాసభజరిగెను

బహాదరుయారుజంగుగారు ఉపన్యసించుచు కాంగ్రెసువారు సంస్థానములలో తిరుగుచు ప్రజలలో ప్రబోధము కలిగించుచున్నారు, ముస్లింలీగువారు ఇంతవరకు సంస్థానవ్యవహారాలలో జోక్యము కల్పించుకొననందువలన అఖిలభారతసంస్థానముల ముస్లింలీగును ఏర్పాటు చేయవలసివచ్చెననియు, తానుచేసిన సంచారములో బ్రిటిషు యిండియాలో ముసల్మానుల కెన్నికష్టములుండెనో సంస్థానములలోని ముసల్మానులకు కూడ అన్నికష్టములుండెనని కనుగొంటిననియు, ఇపుడు అఖిలభారత సంస్థానాలముస్లింలీగు చేసెడి పనివల్ల చాలప్రయోజనము కలుగగలదనియు చెప్పిరి.

మతవిద్వేషసమస్య ఏర్పడుటకు కారణము భారతదేశమునేలిన ముసల్మానురాజులు తమవిధిని సరిగా నెరవేర్చియుండినచో యీ సమస్యఉదయించియుండెడిదేకాదనిరి. వారలు చాలసహనము కలిగియుండిరి. ముసల్మానురాజులు హిందువులకును, హిందువుల దేవాలయములకును జాగీరులను ఇచ్చినట్లు చరిత్రాధారములుకలవు, హైదరాబాదులో ప్రభుత్వమువారు మసీదులకంటె హిందువులదేవాలయములకే ఎక్కువసహాయము చేయుచున్నట్లు తానెరుగుదుననిఅధ్యక్షులవారుచెప్పిరి. అయినప్పటికిని ముసల్మాను సంస్థానములకు వ్యతిరేకముగా చాలప్రచారము చేయబడుచుండుట విచారకరమనిరి. ఇస్లాంమతములోకి జనులను చేర్చు ఉద్యమమును గూర్చి గోరంతలు కొండంతలుగ చేయుచున్నారు. తానుకూడ ఆఉద్యమములో పనిచేసియుంటిననుచు బహదర్ యార్ జంగు గారు బలాత్కారముగ ఎవరినైనను చేర్చుకొనినట్లు ఒకనిదర్శనమును చూపవలసినదని సవాలుచేసిరి. ముసల్మానులు భారతదేశమునకు వర్తకులుగను పరిపాలకులుగను వచ్చి ఇచటనే నిలబడిపోయి, తామీదేశములోనివారలమే నను చు ... వారలకు ఈదేశమునకు లేచిపొమ్మనుట తనకు ఆశ్చర్యము గనున్నదనిరి.

మాంటాగ్యూ చెమ్స్ఫర్డ్ రాజ్యాంగసంస్కరణముల కాలమువాటివరకు హిందూముసల్మానులు సామరస్యముతోనుండిరిగాని, ఇపుడు భారతీయులకు స్వరాజ్యమివ్వవచ్చుసరికి ఉపద్రవమంతయు వచ్చుచున్నదనిరి

తుదకు అధ్యక్షులవారు ముసల్మానుయువకులు మతభేదముల విడనాడి ముసల్మానులైనను మనము కాపాడగల ఏకైకసంస్థయగు ముస్లింలీగులో చేరవలసినదని ప్రబోధించిరి.

తీర్మానాలు

మధ్యాహ్నము సభవారుకూడ కొన్నితీర్మానముల నామోదించిరి మైసూరు మహారాజాగారి మరణముపట్ల విచారము తెలుపుటకును, తురకలకు సెకండరీ స్కూళ్లలో చదువుకున్నాలో చెప్పించవలెనని కోరుటకును తీర్మానించబడెను.

హైదరాబాదుసంస్థానములో గొప్పసేనను ఉంచవలెనని, ఆయుధములను మందుసామగ్రిని తయారుచేయుచుండవలెననియు, హైదరాబాదు ఇత్తెహాదుల్ ముసల్మీన్ సంఘము నాయకులోకరిదానిని బలపరచుచుతీర్మానమొకటి ఆమోదించబడెను, ఇదేవిధముగా హైద్రాబాద్ సంస్థానమునకు ఒకప్పుడు చెందియుండిన దత్తమండలములను బేరారును, ఉత్తరసర్కారులను మరలహైద్రాబాదు సంస్థానములో చేర్చవలెనని ఇత్తెహాదుల్ ముసల్మీన్ సంఘమువారు కోరినకోరికకూడ బలపరచబడెను.

సెప్టెంబరు ౨౨వ తేది ఉదయము సభవారు సమావేశమై మదరాసు రాష్ట్రములోని ముసల్మాను రాజకీయసంస్థలన్నియు అఖిలభారత ముస్లింలీగులో కలిసిపోవలెనని కోరుతీర్మానము ఆమోదించబడెను. ఇట్టితీర్మానము నామోదించినందుకు అధ్యక్షులవారు ముసల్మానయువకులను ప్రశంసించుచు ఉపన్యాసమును గావించిరి ... సంతోషకరమైన సమస్యలతో సభసమాప్తమయ్యెను.

లండనులో విదేశీయులు

లండనులో బెల్జియం దేశపు ప్రభుత్వపురాయబారి కార్యాలయముపైనను ఒకదాడిలో బాంబులుపడినవి. జపానుకార్యాలయమును అధికారులు ఖాళీచేసిరి. లండనులో ఇపుడు పోలెండు, జెకోస్లోవేకియా, హాలెండు ప్రభుత్వములును, ఫ్రాన్సుదేశ స్వాతంత్ర్యోద్యమదీక్షితులగు కొందరు ఫ్రెంచిజాతీయులునున్నారు. వారలు బ్రిటనులోనున్న తమ తమ జాతివారలను నిర్బంధసైనికశిక్షణ ... వదలబడినారు కాని ఎవరైనను ఇష్టపడనిచో వారలను న్యాయస్థానములో శిక్షింపజేయుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు అధికారములేదు అట్టిఅధికారమునిచ్చు శాసనమొకటి బ్రిటిషుపార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టబడనున్నది

నౌకావిఘాతములు

సెప్టెంబరు ౨౧వ తేది సాయంకాలము డెన్మార్కు ఉత్తరభాగమున కెదురుగా సముద్రమునందు "స్వర్డ్ ఫిష్" అను ఒక బ్రిటిషుజలాంతర్గామి టార్పెడో ప్రయోగముచే జర్మనీకిసరకులనుగొనిపోవుచుండిన ఒక ఓడనుముంచెను.

కెనడాకు బ్రిటనునుండి బాలబాలికలను తీసికొనిపోవుచుండిన ఒకఓడ టార్పెడోదెబ్బచే సముద్రములో నిగెను. పిల్లలు సెప్టెంబరు ౨౨వ వారములో బయలుదేరిరి సెప్టెంబరు ౧౮వతేది ౧౦గం లకు ఓడమునిగెను మొత్తము ౨౯౪ మంది నీటమునిగిపోయినట్లు లెక్కలు తేలినవి.

"వండీ" అను బ్రిటిషుఓడ ఒకార్మనుయూబోటుచే వేయబడిన టార్పెడోదెబ్బతగిలి మునిగెను. సెప్టెంబరు ౨౦వతేదినాడు స్పెయినువారి ... ఇటలీవారి జలాంతర్గామివేసిన టార్పెడోదెబ్బచే స్పెయినువారియొక్క తీరమునకు దూరముగా సముద్రములో మునుగెను.

... సందేశము

సెప్టెంబరు ౨౨వతేదినాడు బ్రిటిషు ... లో ... సందేశమునిచ్చిరి. అందులో బ్రిటనురక్షణకై తోడ్పడుచున్న సైనికులను, పోలీసులను, సివిలియనులను మెచ్చుకొని ... బ్రిటనుకు ... తోడ్పడుచున్నారనిరి.

ఆంధ్రోద్యమ వ్యాప్తికై ప్రచారము

అత్రాఫ్‌బల్దా జిల్లాలో అధ్యక్షులవారి సంచారము

తేది (౯) ఆబాన్ ౧౩౪౯ ఫ నాడు ఆంధ్ర మహాసభాధ్యక్షులగు శ్రీయుత మందుముల రామచంద్రరావుగారు, అత్రాఫుబల్దాజిల్లా ఆంధ్రజన సంఘ కార్యదర్శులగు శ్రీయుత డి. రామారెడ్డిగారు, ఆజిల్లాసంఘ కార్యనిర్వాహక సభ్యులగు కె. యాదయ్యగుప్తగారు, హైదరాబాదునగరమునుండి మధ్యాహ్నము (౩) గంటలకు బయలుదేరి ఇబ్రాహింపట్టణమునకు (౪) గంటలకు ప్రవేశించిరి. అక్కడ గ్రంథాలయములో స్థానికులును చుట్టుపట్ల గ్రామాదులనుండి ఏతెంచిన రైతులు, వర్తకులును సమావేశమైరి. అధ్యక్షులవారు వారికష్టములను విచారించి తెలిసికొనిరి. ఆంధ్రమహాసభ తెలంగానావాసులందరి క్షేమమునకై చేయుచున్న ప్రయత్నములను సభికులకు తెలియపరచిరి. ఈఉద్యమమును యింకా ఎక్కువ వ్యాప్తి కలిగించుటకు తాలూకా సంఘము, పట్టీసంఘముల స్థాపన చాల అవసరమని వక్కాణించిరి. పిమ్మట అందరును తాలూకా సంఘము స్థాపించుటకు అంగీకరించిరి. (౧) శ్రీయుత బి. రామారావుగారు అధ్యక్షులు, (౨) శ్రీయుత చౌదరి వెంకటవీరప్పగారు ఉపాధ్యక్షులు, (౩) శ్రీయుత వి. శ్రీనివాసరావుగారు కార్యదర్శి, (౪) శ్రీమాణిక్య - చార్యులుగారు సంయుక్తకార్యదర్శి వీరుగాక ఇంకా (ఏడుగురు) సభాసభ్యులుగ కార్యనిర్వాహక వర్గము ఎన్నుకొనిరి.

ఆరుట్ల

౯-౧-౪౯ ఫ నాడు ఆరుట్ల గ్రంథాలయ భవనమందు గ్రామస్థులు సుమారు (౨౦౦) మంది హాజరైరి. పొరుగుగ్రామములనుండి వచ్చిన అధ్యక్షులవారికి శ్రీపాపిరెడ్డిగారు సన్మానపత్రమును చదివి సమర్పించిరి. సన్మానపత్రమునకు అధ్యక్షులవారు జవాబునొసగుచు ఆంధ్రోద్యమము ఏవిధముగా క్రమవికాసము చెందినదియు తెలిపి, ఈసంస్థయిప్పుడు జేసియున్న పనులలో అసంఖ్యాక ప్రజలగు రైతులకష్టములను తొలగించుటకై ఎక్కువ పాటుపడుచున్నదని స్పష్టపరచిరి. ఈసంస్థను ఎక్కువ దేశీయులే బలముగలుగజేయవలెననియు, తాలూకా సంఘములలో, పట్టీసంఘములలో ప్రాథమిక సభ్యులుగా చేరవలయుననియు, నిర్మాణ కార్యక్రమమును ఓపికతో పూర్తి చేయవలెననియు కోరిరి. పిదప తాలూకాసంఘ కార్యదర్శియగు శ్రీ శ్రీనివాసరావుగారు తాలూకాసంఘములు గ్రామాలకష్టములను తొలగించుటకై ఎక్కువ అండబాటులో నుండగలవనియు, తాలూకాసంఘముచే కాజాలని పనులకు జిల్లాసంఘము, తరువాత స్థాయిసంఘము సహాయపడుననియు స్పష్టపరచిరి. నాయకులు ౧౧గంటలకు కార్యక్రమము ముగించుకొని భోజనానంతరము ౨ యలుదేరి ౧౧గంటకు మంచాలగ్రామం ప్రవేశించిరి.

మంచాల

మంచాలలో చెప్పటికప్పుడే గ్రామవాసులు సుమారు ౩౦౦మంది పటేల్, పట్వారి ప్రముఖులను కలిసికొనిరి. శ్రీయుత నారాయణరెడ్డిగారు వచ్చిన ప్రముఖులను పౌరులకు పరిచయముచేయుచు వారలకు సందేశము నొసగ కోరిరి. అధ్యక్షులవారు ఆంధ్రమహాసభోద్దేశములను, ఈసంస్థ తెలంగానా వాసులకై చేయుచున్న సేవను తెలిపి, గ్రామవాసులందరు ఈసంస్థలో చేరి బలపరచవలెననియు, అప్పుడుసంస్థబలమువల్ల జనులకష్టములు తొలగగలవనియు తెలిపిరి. పిదప శ్రీనివాసరావుగారికోరికపై వెంటనే గ్రామవాసులు సభ్యులుగాచేరిరి. ౫ గంటలకు బయలుదేరి అధ్యక్షులవారు తమపరివారముతో రాయప్రోలు గ్రామం చేరిరి.

రాయప్రోలు

ఇక్కడ రైతు, వ్యవసాయముపై వెళ్ళినందున సాయంత్రము ౬గంటలవరకు నిరీక్షించవలసివచ్చెను. ౬గంటలకు రైతులు, వర్తకులు, పనిపాటలవారు ఏతెంచి తమకష్టములను వెలిబుచ్చిరి. ఇది జాగీరుగ్రామంఅయినందున ఇంతవరకు బందోబస్తు కాకుండినదనియు జాగీరువారు స్వంతముగ బందోబస్తు చేయించినారనియు, భువనగిరి తాలూకా జంత్రీననుసరించి ధారాలునిర్ణయింపబడినవనియు, పూర్వము (౩౦౦౦) రూపాయలు వసూలుఅగుచుండిన కిస్తు ఈక్రొత్త బందోబస్తువల్ల రూ౫౦౦౦ వరకు హెచ్చినదనియు తెలిపిరి. పాఠశాలఉన్నను, పైవారి పరిశీలనలేనందున, సక్రమపద్ధతులపైనడచుటలేదని తెలిపిరి. పిదప మహాసభాధ్యక్షులవారు ఖాల్సాప్రజలకన్న జాగీరుప్రజలకష్టములు ఇబ్బందులు ఎక్కువనియు, అందుచే జాగీరుప్రజలు ఖాల్సా ప్రజలకన్న చురుకుగాను తీవ్రముగాను ప్రయత్నించవలెననియు, జాగీరు, ఖాల్సా అను భేదములేకుండ ఆంధ్రమహాసభలో చేరి తమభావివృద్ధికై ఉన్నత్వముకై పాటుపడవలెననియు, దానితోపాటు ఇపుడిపుడే స్థాపింపబడిన జాగీరుప్రజాసంఘములో కూడచేరి ఆ సంఘమునకుకూడ బలముకలిగించవలెననియు స్పష్టపరచిరి. తరువాత జిల్లాసంఘకార్యదర్శి శ్రీ రామారెడ్డిగారు జిల్లాసంఘముల్ల, తాలూకాసంఘములవల్ల లాభమును పొందవలెనని తెలుపుచు ఈసంస్థలలో సభ్యులుగా చేరవలెనని కోరిరి. ఇక్కడ కార్యక్రమముముగించుకొని అధ్యక్షులవారు తమపరివారముతో రాత్రి ౭ గంటలకు బయలుదేరి ఇబ్రాహింపట్నము ప్రవేశించి విశ్రాంతికొనిరి.

చింతలపట్లలో రైతులభీతి

౧౦-౧-౪౯ నాడు ఉదయము ౯గంటలకు అధ్యక్షులు తమ సహచరులతో ఇబ్రాహింపట్నంనుండి బయలుదేరి యాచారముమీదుగా చింతపట్ల ప్రవేశించిరి. చింతపట్లలో రైతులు, వర్తకులు, ఆంధ్రమహాసభవారితో కలసి మాట్లాడుటకు భీతిల్లి కనుక్కొనగా గ్రామాధికారులు, స్థానిక పోలీసులు తరువాత ఏమైనా కష్టములు కలిగింతురేమోయని వారికిభీతి కలిగినట్లు తెలిసెను. అధ్యక్షులవారు జిల్లాసంఘ కార్యదర్శిగారు విడివిడిగా కొందరిరైతులతోను వర్తకులతోను కలిసి కార్యధైర్య సాహసములతో తమబాధలను తొలగించుకొనవలెనని తెలిపిరి. జిల్లాసంఘములు, తాలూకాసంఘములు దూరప్రదేశగ్రామవాసులకష్టములను తొలగించుటకే ఏర్పడినవనియు, అటువంటిబాధలు కలిగినసందర్భమున ఈసంఘములతో పనితీసుకొనవలెననియు బోధించి ౧౧గంటలకు యలుదేరి తిరిగి యాచారము మీదుగా నందివనపర్తిగ్రామం ప్రవేశించిరి.

నందివనపర్తి

నందివనపర్తిలో దేవాలయముముందర గ్రామస్థులుకూడిరి. అచ్చట పైరుపంటలస్థితి, బీదసాదలకష్టములుకనుక్కొని తెలిసికొనిరి. ౧౦సాపంటలు వర్షములులేక ఎండిపోయినవనియు పన్నులు చెల్లించుట రైతులకుచాల కష్టముగనున్నదనియు రైతులుతెలుపుకొనిరి. పంటలు ఎంతవరకు పండినవిఅంచనావేయుటకు గస్తీ౧౦-౪,౧౩౪౯ఫ ప్రకారము అధికారులవద్ద దరఖాస్తులుయిచ్చినారాయని విచారించగా, అటువంటిదరఖాస్తులు యివ్వలేదని తెలిపిరి. ఇటువంటి సందర్భములలో రైతులకు యితరకృత్తులుగలవారికి తగిన న్యాయము కలిగించుటకే ఈఆంధ్రోద్యమముపనిచేయుచున్నదని తెలుపుచు జిల్లాసంఘములతోను, తాలూకాసంఘములతోను తమపనులను నిర్వర్తించుకొనవలెననికోరిరి. పిదప సాయంత్రము ౬గంటలకు నందివనపర్తినుండి అధ్యక్షులవారుతమ పరివారముతోబయలుదేరి గునగల్లు గ్రామమునకు ప్రవేశించిరి.

గునగల్లు

గునగల్లుగ్రామములోని వ్యవసాయదారులు, పనిపాటలవారు వర్తకులు మున్నగువారు సుమారు ఆయిదువందలు సమావేశమైరి. అధ్యక్షులవారు సమావేశమైనగ్రామస్థులకు ఆంధ్రోద్యమములో తెలంగానాలోని ప్రతివ్యక్తికి జాతిసేవ తప్పకుండ చేయుటకు అర్హత ఉన్నదనియు, అందరికిఇది సేవచేయుచున్నదనియు తెలిపిరి. ముఖ్యముగా ఈసంస్థ రైతుసమస్యలకు ఎక్కువస్థానమిచ్చుచున్నదనియు, జమాబందీ ముఘాలసందర్భమున ఉచితన్యాయసహాయముచేయుటకై ఏర్పాటుచేయబడినదని వివరించిరి. జిల్లాసంఘ కార్యదర్శిగారు జిల్లాసంఘములు తాలూకాసంఘములు నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు ఏర్పడినవని తెలుపుచు దేశీయులు ఈసంఘములలో సభ్యులుగా చేరవలెనని కోరిరి. వెంటనే సభ్యులుగాచేరుటకు అంగీకరించిరి నాయకులు ౭గంటలకుబయలుదేరి రాత్రి ఇబ్రాహింపట్టణం ప్రవేశించి భోజనానంతరము౧౦ గంటలకు హైదరాబాదు చేరుకొనిరి

తూప్రాన్

౧౨-౧-౪౯ ఫ నాడు ౩ గంటలకు శ్రీ అధ్యక్షులవారు జిల్లాసంఘకార్యదర్శిగారు శ్రీ యాదయ్యగారు హైదరాబాదునుండి బయలుదేరి ౫ గంటలకు తూప్రాన్ ప్రవేశించిరి తూప్రాన్ గ్రామప్రముఖులు శ్రీయుత నారసింహారెడ్డిగారి భవనమందుచేరి ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్తలతో కలిసికొని తమతమకష్టములు తెలుపుకొనిరి. ముఖ్యముగా వెట్టిచాకిరి, ఖర్చులవసూళ్ల బాధఉన్నట్లుగ తెలిపిరి తరువాత అధ్యక్షులవారు ఆంధ్రోద్యమాశయములను ఇదిపొందిన క్రమాభివృద్ధికి వివరించి పట్టీసంఘమును స్థాపించవలెనని కోరిరి శ్రీ రామారెడ్డిగారు జిల్లాసంఘములు, తాలూకాసంఘములు, పట్టీసంఘములు వీటివలని లాభములను వ్యక్తపరచిరి వెంటనే పట్టీసంఘము స్థాపింపబడి కార్యవర్గపు ఎన్నికలుజరిగెను.

మేడ్చల్

పిదప నాయకులు సాయంత్రము ౭ గంటలకు బయలుదేరి మేడ్చల్ ప్రవేశించిరి మేడ్చల్‌లోని కొందరిముఖ్యులతో కలిసికొని తాలూకా సంఘస్థాపన కైకోరిరి, స్థానికులు దీనిని మోదించుచు ఎక్కువరోజుల వ్యవధితో తేదిని నిర్ణయించి మేడ్చల్ గ్రామ ప్రముఖులకేకాకుండ చుట్టుపట్ల గ్రామాల ప్రముఖులనుకూడ ఆహ్వానించి ఆకరిసాంప్రదింపులతో తాలూకా సంఘస్థాపన జరిగినముందు నిర్ణీత గట్టిగనముందున ని తెలిపిరి, ఆదేప్రకారముజరుపుట ఉచితమని తలచి రాత్రి ౯ గంటలకు బయలుదేరి తిరిగి హైదరాబాదును ప్రవేశించిరి.

సిద్దిపేట

౧౪-౧-౪౯ ఫ॥ నాడు ఉదయము ౯గంటలకు అధ్యక్షులవారును, జిల్లాసంఘ కార్యదర్శిగారును యాదయ్యగుప్తగారును, లక్ష్మీనృసింహారావుగారును బయలుదేరి సిద్దిపేట గ్రామం ౧౦ గంటలకు ప్రవేశించిరి, గ్రామములోని రైతులు, వర్తకులు ఏతెంచి ఆంధ్రోద్యమ కార్యకర్తలలోని తమతమకష్టములను తెలిపుకొనిరి పిదప జిల్లాసంఘములు, తాలూకాసంఘములు వల్ల కలుగులాభములను వివరములను వివరముగా గ్రామస్థులకు ఏతెంచిన కార్యకర్తలు తెలిపిరి. వెంటనే పట్టీసంఘము స్థాపింపబడినది.

౧ శ్రీయుత మద్దినారాయణరెడ్డిగారు అధ్యక్షులు, ౨. శ్రీపట్టాభిరామయ్యగారు ఉపాధ్యక్షులు, ౩ శ్రీయుత కొండాకనుకయ్యగారు కార్యదర్శి, ౪. శ్రీగౌరీశంకరయ్యగారు సంయుక్తకార్యదర్శి, ౫ పగిడిమర్రి నర్సింహ్మయ్యగారు కోశాధ్యక్షులు, మంది ౬ గురు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగల కార్యవర్గము ఎన్నుకొనబడెను. తర్వాత నాయకులు మల్కాపురము ౫ గంటలకు ప్రవేశించిరి. ఇటీవల మల్కాపురమువర్తకులకు స్థానికపోలీసువారివల్ల కొన్నిబాధలు కలిగియుండెను ఆబాధలు కష్టములు తొలగి సుఖజీవితముజరుగుచున్నదాయని ఆంధ్రోద్యమ కార్యకర్తలువిచారించిరి. వర్తకులు, ఆబాధలన్నితొలగినవని తెలిపిరి ఇదేవిధముగా రైతులువున్నగువారందరుకూడ ఈఆంధ్రసంఘము ద్వారా లాభముపొందవలెనని గ్రామస్థులకుబోధచేసి సాయంత్రము ౭ గంటలకు బయలుదేరి బాటసింగారము చేరిరి

బాటసింగారము,అప్పటికప్పుడే బాటసింగారములో రైతులు, పనిపాటలవారు, వర్తకులు, సుమారు (౨౦౦) మంది సమావేశమైరి గ్రామస్థులందరికి ఆంధ్రోద్యమముయొక్క ఆశయములను, కార్యవిధానమును స్పష్టపరచి దేశీయులు ఈసంస్థద్వారాతమకష్టములను తొలగించుకొనవలెనని తెలిపిరి. జమాబందీముఘాలసందర్భమున ఉచితన్యాయసహాయముచేయించేఏర్పాటుఈసారిజరిగినందున రైతులకుకలిగినలాభములు తెలిపిరి. ఈవిధముగాఇంక మున్నిసేవలు ఈసంస్థగ్రామస్థులకుసహాయముచేయుటకుఏర్పాటుచేయుచున్నారని తెలిపిరి. దీనిసేవవల్లదేశీయులులాభముపొందవలెనని అధ్యక్షులవారుకోరిరి, పిదప జిల్లాసంఘకార్యదర్శిగారు జిల్లాసంఘములు, తాలూకాసంఘములు పట్టీసంఘములు ఏఉద్దేశ్యములతోస్థాపనకువచ్చినవో వివరముగాతెలిపిరి అందరును ఈసంఘములోచేరి, సభ్యులుఅయి ఈ ఉద్యమమునకు బలముకలిగించవలెనని కోరిరి, నాయకులు ౯ గంటలకుబయలుదేరి రాత్రి ౧౦ గంటలకు హైదరాబాదు ప్రవేశించిరి,

అబద్ధపువార్త

హైదరాబాదుచీఫ్ ఆబ్కారీ ప్రభుత్వ ప్రకటనవారిట్లు తెలుపుచున్నారు- "సత్యార్థప్రకాశిక" అనుగ్రంథము హైదరాబాదులో [illegible] ముద్రింపబడినదని స్థానికపత్రికలలో కొన్నింటి యందు ఆంధ్రవార్తయొకటి ప్రకటింపబడినది ఈవార్తలో సత్యమేమియు లేదని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినారు.

బాల్యవివాహ నిషేధశాసనమునకు ఆమోదము

చెన్నూరు గ్రంథాలయమందలి సభలో తీర్మానము

(ఒకవిలేఖరి) చెన్నూరు, ఆబాన్ ౧౩

ఈచెన్నూరు ఆదిలాబాదుజిల్లాలో తాలూకా కేంద్రముఇదిగోదావరితీరమున యున్నది, అతలిపిద్దుర ఆంధ్రచారిత్రిక త్రిలింగప్రసిద్ధస్థానములలో నొకటైన కాళేశ్వరమున్నది చెన్నూరు చాలా పాతబస్తీ ఇక్కడ పోయినసంవత్సరము దుష్కాలము ఆక్రమించినప్పుడు ప్రజలకు పనికల్పించుటకు గాను, ఊరిలోని వీధులలోను ఊరినుండి గోదావరివరకును సంగారమువరకును కంకరబాటను వేయించుటకు ఏర్పాటుచేసిరి. కాని యేదియు కార్యరూపము దాల్చలేదు.

అక్కరకురానిపన్నులు

ఈగ్రామమున ఇంటిపన్ను, దీపపుపన్ను మొదలగుపన్నులన్నియు తీసికొనబడుచున్నవి దారికివచ్చుపోవు ప్రతిబండికి మూడుఅణాలు ప్రత్యేకముగా వసూలుచేయబడుచున్నవి. ఇరుకైయురుండియు మోరీలుబంటకోలువలు అడ్డముగాయుండుటెందులకో తెలియకున్నది. గ్రామమంతయు మురికి పుట్టినిల్లుగానుండుట యెందులకు? ఇక దీపములా పెట్రోమాక్సులకు, కందిళ్లకు పక్కకే చేరలున్న వీధులలో లోటులేదు, కాని బస్తీలో, ముఖ్యముగా బీదలబస్తీలో వెలుగు వెన్నెలరాత్రులందే.

గోదావరీవాచనాలయమను గ్రంథాలయమొకటి కలదు. ఇదిసుమారు ౧౪ సంవత్సరముల క్రిందస్థాపింపబడినసంస్థ. శ్రీయుత ఇస్సాడిరాజయ్యగారు ఈసంస్థకుశక్తిలేనందున నేకుండ సేవ చేసియున్నారు అవకాశములేకున్నను ఒత్తిడియున్నను పరోపకారబుద్ధిగల వీరిచేతలు చెన్నూరువాసులకు ముఖ్యముగా యువకులకు [illegible] సహాయము వీరి సాయపటము గ్రంథాలయమునకుగురించనిర్ణయించబడినది.

స్థానికప్రముఖులగు శ్రీరామకృష్ణారావు వకీలు కావేగారు విశ్వనాథరావువకీలు, అష్టాల రాజాగాం గార్లు గ్రంథాలయమునకు సేవచేయుచున్నారు దీనికి స్వంతభవనమున్నది విశాలమైన ఆవరణమున్నది. పరిపోషవంత క్రర సామానుకూడగలదు కాని అన్నియుండియు కార్యకర్తలు లేనందున సుమారు రెండుసంవత్సరములు మూసియుంచబడినది, ౪౦ మంది సభ్యులకంటె యెక్కువగా నేవచ్చి పత్రికలను గ్రంథములను పఠించుచున్నారు

సుమారొకమాసముక్రింద ఆసఫాబాదుజిల్లా ఆంధ్రజనసంఘపక్షమున శ్రీసదాశివ గుప్తగారువచ్చినప్పుడు ఇందులోనే సభసమావేశపరుపబడెను ఆంధ్రమహాసభ స్థాయిసంఘ సహాయకార్యదర్శులైన వెల్దుర్తి మాణిక్యరావ గారును, గుప్తగారును పైసమస్యనుగూర్చి విపులముగా చర్చించిరి, అపైన శ్రీవిశ్వనాథరావు కావేగారును తమగోమ ఆలోచనను [illegible] సభాసమునగల ఈసభలో బాల్యవివాహనిషేధశాసనముపాస్యమైనదాని కొఱకు అయినని [illegible] ఆమోదించబడెను.

మద్యపాన నిరసనమునకై ఉపవాసవ్రత దీక్ష

(ఒక విలేఖరి) రాయరావుపేట, ఆగష్టు ౧౫.

ఆత్రాఫ్‌బల్దాజిల్లాలో మేడిచెల్మె తాలూకాలోని రాయరావుపేట, జమిలపేట గ్రామాలలో ప్రసిద్ధులైన శ్రీ వి ఎన్. దీనబంధుగారు సత్యోపదేశముల చేయుచుందురు. మతభేదముల పాటింపక ప్రాణిహింసజేయక దుంపహారలే యాహారముగా నేర్పరచుకొనిన, సాత్వికభావమబ్బుననియు, మరియు మద్యపానము మొదలగు మత్తుపదార్థముల నంటకుండుటచేత సుఖప్రగా జ్ఞానమార్గమబ్బుననియు బోధించుచుందురు.

ఈభాద్రపదశుద్ధ రోజున మాయీ రెండు చిన్నపల్లెటూళ్ల ప్రజలందరు యికముందెన్నడు మద్యపానము సేవింపమని త్యాగయిపూర్వకముగా ప్రమాణములతో వారివారి సంతకములుచేసి మద్యపాననిరసనవ్రతదీక్ష గైకొనియుండిరి కాని ఎందరోయిప్పుడు వ్రతభంగముచేయుచు మరల త్రాగ నారంభించినారు. మాయీ చిదపల్లెలకు ఇట్టివ్రతభంగముచేగల్గు కళంకమునుజూచి భరింపజాలక యీమద్యపాన పిశాచమును, పూర్తిగా తుదముట్టించుటకై దీనబంధుగారు భాద్రపద శు౧౫ సోమవారము ప్రాతఃకాలమునుండి జమిలపేటలో మారుతీమందిరములో ఉపవాసవ్రతదీక్ష గైకొనినారు దీనినుంచి ప్రజలలో గొప్ప అందోళన కలిగినది కాని ఫలితమేమి ఇంతవరకు తేలలేదు.

నాయీబ్రాహ్మణ సంఘము

(ఒక విలేఖరి)

కర్నూలు, ౧౮–౯–౪౦

కర్నూలు నాయీబ్రాహ్మణ యువజనసంఘ తృతీయ వార్షికోత్సవము ౧౯౪౦ సెప్టంబరు ౧౪ తేదినాటి సాయంత్రము ౬గంటలకు కర్నూలుపేట దత్తాత్రేయదేవాలయ ఆవరణమందు శ్రీయుత బి నారాయణమూర్తి, బి: ఏ, బి.యల్ గారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను.

కాంగ్రెసునాయకులు పురప్రముఖులు సమావేశమునకు విచ్చేసియుండిరి అధ్యక్షులవారు సంఘాభివృద్ధి సూచనలను సభ్యులుచేయవలసిన విధినిగురించి యువకులకుబోధించిరి రంగన్నగారు తమనివేదికనుచదివి సభవారికి విశదపరచిరి, పిమ్మట అధ్యక్షులుగ శ్రీ శ్రీ గిరిరావు బి ఎ బి. ఎల్ గారును, ఉపాధ్యక్షులుగ శ్రీ టి వి నరసింహమూర్తిగారున, కార్యదర్శిగ శ్రీ వెంకటస్వామి గారునుగ లకార్యవర్గమునెన్నుకొనబడెను

నేరములు ఎక్కువ యగుట

ఆలంపూరు తాలూకాలోని వార్తలు

(స్వవి) ఆలంపూరు ఆగష్టు ౧౫

గతసంవత్సరమునుండి యీతాలూకా ప్రజలలో చాలావ్యవహారములుబయలుదేరి, మున్నపుగా కిపని తీరికలేకుండాచేయుచున్నవి. గతవత్సరము వరకు పోలీసుమంతిజంటకుగూడ పనులు తేలికగా నేయుండెడివి కాని యీసంవత్సరము లాగాయితి వారికిగూడా చేతినిండా పనులుచిక్కియున్నవి, ప్రజలలో ఐకమత్యమునశించి, ఒకరియందొకరికి విశ్వాసము లేకయుండుటయే యింములకు ముఖ్యకారణముగా కనబడుచున్నది

దొంగతనప్రకేసులు చాలాజరుగుచున్నవి సివిల్ వ్యవహారములకు అంతుపంతులేదు. ఫౌజ్దారికేసులుగూడ శ్రుతిమించిపోవుచున్నవి రెండు హత్యానేరములుగూడ గావింపబడెను. లంగివాయిరష్తాలో ఒక పోలీసుజవానుకు [illegible] వించుటయొకటి రెండవది కోనేటి [illegible] చాలవాడు లింగాయితిని చంపుట. ఆత్మహత్యకేసులు మూడునాల్గుజరిగినవి.

దొంగతనములు

ఇటీకేలపాటిగ్రామములో గొరడ్డి వెంకటరడ్డిఅనువారి యింటిలో సుమారు రెండుమాసములక్రిందట ఏడునందలరూపాయీలవిలువగల బంగారుసొత్తులు దొంగతనమైయుండెను వెంటనే మానసాటిగ్రామములోగూడ యిట్టి దొంగతనమే జరిగియుండెను పోలీసు అమీను వచ్చి పంచనామా చేసుకొనిపోయిరేగాని, యింతవరకును దొంగలజాడ్లైనా దొరకకపోయెను.

రుజువుకాని అభియోగములు

ఆలంపూరులో వినోబ అనునతని యింకొ ఆయిదారుగురిని నడిరేయి పేకాటపైకము పెట్టి ఆడుచుండిరనుకారణముపై పోలీసుమంతిజంగారు అరెస్టుచేసి చాలానుచేసియుండిరి. తాలూకా మున్సిఫ్‌కోర్టులో తమకు న్యాయముజరుగదనుకారణమునుచూపుచు నిందితులు జిల్లాకు కేసును మార్చుకొనిరి జిల్లానాజింగారు కేసునువిచారించి వారు నేరముచేసినట్లురుజువుకాలేదని వారినందరిని విడుదల గావించియున్నారు

రసూల్ మియా అనునతడు దొంగసారాయి భట్టీపెట్టినాడని పోలీసుఅమీనుగారు అరెస్టుచేసి మున్సఫీలో చాలాను చేసియుండిరి మున్సఫుగారు విచారణచేసి ఆరుమాసములశిక్ష, యాభైరూపాయలు అపరాధమువిధింపగా జిల్లాలో మురాఫ చేసియుండిరి జిల్లానాజింగారు నేరము అతనిపై యేమాత్రమును రుజువుకాలేదని నిర్ణయించి విడుదల గావించియున్నారు

విచిత్రసంఘటన

ఈతాలూకాలో రెండుమాడేండ్లనుండి ప్రభాకరరావు [illegible] అనునతడు హింధువులే మున్సిఫ్‌గా [illegible]

[illegible] ...గాలంతా పోయిరు [illegible] తెలియదు. [illegible] ఉద్దేశపూర్వకముగా [illegible] తాలూకాను [illegible] కోర్టుకు [illegible] తాలూకాకు అన్యాయము [illegible] హిందూ ముస్లిము [illegible] మొదలైన [illegible] అని అన్నారు [illegible] దురాగ్రహ

విచారణ

ఈతాలూకా అమీనుగారిని గురించి చాలా అర్జీలు (గంనామూలే) అగకారులకు పోయినవి అందుపై జిల్లా మొహతమింగారి మదద్గారు విచారణార్థము గతఆగష్టు నెలలో తాలూకాకు వచ్చినట్లును అనుకొనుచున్నారు కాని అమీను గారిని మార్పుచేయుటకే విచారణలో యెవ్వరు ధైర్యముగా ఎరుటికిరాలేదు

వర్ణాంతర వివాహము

(ఒక విలేఖరి) [illegible] సెప్టంబరు ౧౫

కాపువర్గమునకుచెందిన గవెమ్మఅనుపేరుగల ౧౬ ఏండ్ల వధువునకు, [illegible] వరునకు బ్రాహ్మణుడగు కోటకు [illegible] [సెల్లూరు] అను వరునికని ఈదినము ఉదయం కల్వకుర్తి తాలూకాలోని గ్రామములోఉన్న "శ్రీశారదా నాట్యమండలి"వారి నాట్యభవనమున ? యత్రపదముగా వివాహముజరిగినది వధూ వరులిరువురు ఈ సమాజమండలి సభ్యులు వివాహమునకు గ్రామములో పలువురు పెద్దమనుష్యులు విచ్చేసి వధూవరుల నాశీర్వదించిరి

నడిఊరిలో గుర్రపుసవారీ

స్వకీయ విలేఖరి ఖమ్మం, ఆగష్టు ౧౫

దాదాపు ౧౫రోజులనుండి ఒక హైస్కూలు విద్యార్థి తరచు సాయంసమయమున నొక పెద్ద గుర్రముపైన జనులు ఒత్తిడిగల బజారులోగూడా సవారీచేయుట మాచుచున్నాము. బజారు రాకపోకలలో అటంకమేగాక పశువులు, బండ్లు బెదరుట మనుష్యులపైబడుటకూడా తటస్థించుచున్నది. స్థానిక పోలీసుఅధికారులీ యసౌకర్యమును వెంటనే తొలగించవలెను

బండిపన్ను

తల్లాడ కింగభూపాలమురోడ్డు రెండవ మైలునుండి నావ మైలువరకు పూర్తిగా సిద్ధమై బండ్లుపోవుటకు అటంకములేకుండెను. దాదాపు ౪ నెలలనుంచి కొందరు రోడ్డుపైనవచ్చే బండ్లను బట్టుకొని రాత్రి, పగలనువిచక్షణలేక అర్ధణాము వసూలుచేయుచున్నారు. డబ్బు దగ్గరలేనివారి చీరలు పలువులు తీసుకొని వేధించుచున్నారట ఇంతకాలము యీకర్మకాండ గుత్తేదారు గారు నడిపించుచున్నారని ప్రజలుతలంచి యదార్థము తెలిసికొనగా గుత్తేదారుగారికి సంబంధములేదనియు ఇది కేవలము రోడ్డుమేస్త్రీగారి ఆజ్ఞయనియు తెలిసినది ఇప్పటికి చీరలు, గుడ్డలు చాలాకట్టలు మేస్త్రీగారి మనుష్యులవద్దనే వున్నవట గాన బాధ్యతగల యధికారులు త్వరలో యీయసౌకర్యము తొలగింతురని యాశించుచున్నాము.

గోలకొండపత్రిక

విక్రమనామసం॥ర. భాద్రపద బ॥ ౧౦

గురువారము

గులామీ సంస్కృతి

ఏ మతము ఇతరమతాలకు దాస్యముచేయునో దాని సంస్కృతికి వినాశనమే కలుగును. ఏభాష యితరభాషల క్రింద ఆడపాపగా నుండునో దాని సంస్కృతి వినాశనమగుచున్నదన్న మాట. ఏజనుల భావాలు దాస్యమానసముతో [Slavish mentality) కూడియుండునో వారి సర్వసంస్కృతి-నాశనమగుచున్నదనియే గుర్తింపవలెను. గ్రీకుల మతము సంస్కృతినాశనమయ్యెను. రోముల సామ్రాజ్యము మతము, సంస్కృతి నాశనమయ్యెను. మిశ్రదేశపు (ఈజిప్టు) భాష, మతము, సంస్కృతి నాశనమయ్యెను. బాబిలోనియా భాష, మతము, సంస్కృతి ధ్వంసమయ్యెను. ఫినీషియా, ఖాల్డియాలు నామమాత్రావశిష్టముగానైనను ఉండకపోయెను. ఈరాన్ (పర్షియా) దేశపు అహురమజ్దామతము ఆదేశములో గుర్తు కూడా లేకుండా మంటగలిసెను. ఇట్టివింకను ఒకటికాదు, పదికాదు, వందలకొద్దిచూపించగలము. కేవల ప్రసిద్ధదేశములను మాత్రమే ఎత్తిచూపించినాము.

హిందూస్థాన మెల్లప్పుడును దైన్యస్థితిలోనే యుండుటకు అనేక కారణాలున్నవి. అందులో భాషాసమస్య ఒక ముఖ్యకారణం. దేశములో బహుభాషలున్నవి. వాటికి రాజావలంబనము విశేషకాలము లభించలేదు. కొంతకాలము సంస్కృతము రాజ్యము చేసెను-తర్వాత ప్రాకృతాల స్వరూప మేర్పడిన కాలంలో విదేశ దండయాత్రలు మొదలయ్యెను. మొగలుకాలములో ఫార్సీ రాజభాషయు సర్కారీ కచ్చేరీభాషయు అయ్యెను. ఇంగ్లీషువారి కాలములో ఇంగ్లీషు రాజభాషయయ్యెను.

ఇకముందు హిందీయో ఉర్దూయో రాష్ట్రభాషకావలెననిపరస్పరంగా పందెంవేసుకొని పరువులెత్తుచున్నవి. ఉర్దూ, హిందీ రెండునూ భిన్నభాషలని ఉభయులు కొట్లాడుకొనటచేత వ్యక్తమగుచున్నది. మొదట పేరుపైననే ఇద్దరికిని గ్రుద్దులాట. ఇక లిపిలో ఒకరిమార్గం పడమట, ఇంకొకరిదితూర్పు. శబ్దజాలవిషయములో ఒకరు అరబీ ఫార్సీపదాలను ఏరి కూర్చికుప్పించుతారు. ఒకరు సంస్కృత శబ్దాలను లాగుకొనివచ్చి ప్రయోగింతురు. ఈరెండును తగవులాడుచుండుటలో ఏదియు భావిరాష్ట్రభాషకాజాలదని స్ఫురించుచున్నది. అయితే గతవారం హైదరాబాదు నగరములో జరిగిన ఉర్దూప్రచారక సభలో ఉర్దూచక్రవర్తులభాష అని ఒక ఉత్సాహి ఉపన్యసించియుండెను. అతనికి చరిత్రతెలియదు. ఔరంగజేబు చక్రవర్తి కాలంవరకు చక్రవర్తులభాష ఫార్సీ అని అందరికిని తెలియును. అతని కుమారులును పార్సీలోనే సనదులిచ్చిరి. అతని మనుమని కాలంలో మొగలుసామ్రాజ్య పతనమయ్యెను. మరి ఉర్దూకు ముఖ్యమొగం ఏర్పడినది షాజహాన్ కాలములోనే అని ఉర్దూభాషాచరిత్రకారులే వ్రాసినారు. ఉర్దూ సామాన్యజనుల భాషగానే యుండెననుట సమంజసము.

గతవారం జరిగినసభలో ఇట్టి విచిత్ర ప్రసంగాలు చాలాజరిగినవి. ఉర్దూలో దర్జా ఉన్నదని, రాజకీవి ఉన్నదని ఇతరభాషలలో గులామీ వాసనవస్తున్నదని ఒక ఉత్సాహి సభారంగముపై ముచ్చటగా చెప్పెను. ప్రతివాడును తన భాషను ప్రేమించుకొనును. కాకికికాకిపిల్ల ముద్దు. ఒక అరబ్బు ఇట్లుపలికెనని ఒక ఆభాణముకలదు. "అరబీభాష అమృతం, ఫార్సీ తేనె, ఉర్దూ ఖండశర్కర. తక్కిన భాషలన్నియు నాబంటు కాలిక్రింది దుమ్ము." ఒక మహారాష్ట్రుడిట్లనుకొన్నాడట. "ఆరె అరుసు, కనడీ బిరుసు, తెలుగు సరసు" (మరాటీ రాజభాష, కన్నడం మోటు, తెలుగు సరసం) అయితే ఇవన్నీ సత్యమని ఒప్పుకొనవలసినదేనా? స్వకీయాభిమానంతో చెప్పుకొన్న విషయాలలో అసత్యమున్నా, అతిశయోక్తియున్నా, పరనిందఉన్నా అవి క్షంతవ్యములు. ఈనాడు ఉర్దూమాట్లాడేవారున్నా అందరితోపాటుగా గులాములే ఇతర భాషలలో గులామీవాసనవస్తే ఎక్కువ గులాములు మాట్లాడే ఉర్దూలో ఎక్కువ గులామీవాసన వస్తుంది. అంతే!

ఇతరులమాటలెట్లున్నా మొన్నటిసభలో భావినోబిల్ బహుమాన గ్రాహియగు డాక్టర్ రజీయుద్దీన్ సిద్దీఖీగారు చెప్పిన కొన్నిభావాలు గమనింపదగినవైయున్నవి. "మన జనులు స్వభాషను వదలి పరభాషలకు ప్రాముఖ్యమిచ్చుట గులామీఫలితము" అని వారు సెలవిచ్చినారు. ఉర్దూ మాతృభాషగలవారు ఇంగ్లీషుపై వ్యామోహంకలవారైనను తెనుగు మాతృభాష కలవారిలో ఉద్యోగకాంక్షులు బ్రిటిషుఇండియాలో ఇంగ్లీషునున్నా, కాంగ్రెసువారిపై అభిమానం కలవారు హిందీని నేర్చుకొనుచున్నారు. తెలంగాణా తెనుగువారు ఉర్దూను, ఇంగ్లీషును నేర్చుకొనుచున్నారు. ఉర్దూకు పుష్టికలుగుటకై ఫార్సీకూడా నేర్చుకోవలసివచ్చినది. ఈలెక్కప్రకారం చూచిన తెనుగువారు గులాములలో గులాములు. పెద్దగులాములు. కారణమెట్టిదైనా సిద్దీఖీగారు మాతృభాషా ప్రాముఖ్యతనుగురించి ఇచ్చిన అభిప్రాయమును తెనుగువారు బాగుగా గ్రహించవలెను. మొదలు తన మాతృభాషను పరిపూర్ణముగా బాగుగా నేర్చుకొనవలెను. తర్వాత విజ్ఞానకోరువారు ఒకటి రెండు పరభాషలను నేర్చుకొనవలెను. ఈ విధంగా నేర్చుకొన్న అది గులామీ కానేరదు.

హైదరాబాదులో ఇంతవరకే బాగుగా ఉర్దూ వ్యాపించెనది. ఇంకేమైనా వ్యాప్తి సడలిపోతుందేమోనని మొన్నటిసభలో వంటిపెషలను ఉర్దూవాదులు వేయుచున్నారు. అయితే ఇతరభాషలవారి హక్కులు కూడా, నూటికి ౯౦ వంతున నుండు ఉర్దూరానివారి అవసరాలుకూడా, చూడవలెనాలేదా? బ్రిటిష్ఇండియాలో ఇంగ్లీషు రాజభాష. దానిలో మాత్రం గులామీ వాసన లేదనవచ్చును. అదియే నిజమైన చక్రవర్తిభాష. "మా ఇంగ్లీషులో తప్ప ఇతరభాషలన్నింటిలో గులామీ వాసన వస్తున్నది" అని ఇంగ్లీషువారుకూడా అనజాలరు. వారిలో ఎట్టివ్యక్తియు ఇట్టి అల్పప్రసంగాలను జారవిడువడు. అట్టి ఇంగ్లీషువారుకూడా బ్రిటిషిండియాలో బళ్ళలో ఇంగ్లీషుకుహద్దేర్పరచినారు. కచ్చేరీలలో ఇంగ్లీషుకు హద్దేర్పరచినారు. డిస్ట్రిక్టులలో, న్యాయస్థానాలలో, రెవిన్యూలో, లోకల్ఫండులో జిల్లాభాషకే ప్రాముఖ్యతనిచ్చినారు. అదేవిధంగా హైద్రాబాదురాష్ట్రంలో ఉర్దూను కచ్చేరిభాషగా, ఉన్నతభాషగా నుంచిన నుంతురుగాక. బళ్ళలోను, కచ్చేరీలలోను ముల్కీభాషలకు బ్రిటిషిండియాలో జిల్లాభాషలకేస్థానమిచ్చినారో, ఆ స్థానమిచ్చుట అవసరము. ఆకోరిక నే తెనుగు కన్నడీ, మరాటీలును, ఏండ్లతరబడి ప్రభుత్వంవారితో చేతులుజోడించి మనవిచేసుకొనుచున్నారు. ఆకోరిక నెరవేరేవరకు ఇదేవిధంగా మనవి చేసుకుంటూనే యుండగలరు.

తెనుగువారును, మరాటీలును, కన్నడీలును తమ సంస్కృతిని చంపుకోనొల్లరు. గులామీ సంస్కృతి అనునదుండినను అట్టిదానిని అవలంబింపనొల్లరు. డాక్టర్ రజీయుద్దీన్‌గారు చెప్పినట్లుగా తమ మాతృభాషను వదలుకొని అది పట్టుపడనిదే పరభాషల గులామీ చేయనొల్లరు. శిశువులకుతల్లిపాలు ఇప్పించక "గొల్లభామగురుతు గడ్డపాలు" హార్లిక్సుపాలపొడి, గ్లాక్సోడబ్బా పొడి యిప్పించిన లాభకారిగా నుండదు- అదే విధంగా, రాష్ట్రవిజ్ఞానశిశువులకు తెనుగు, మరాటీ, కన్నడీ, మాతృదేవతా స్తన్యమునువదలించి ఉర్దూపాలనునోళ్లు తెరిచిబలవంతంగా దిగమ్రింగజేసిన అవి అజీర్ణం కలిగించి రోగాలు తెచ్చును. తమమాతృభాష తమకెట్లు హితవో ఇతరులకును వారి మాతృభాషలు వారికి హితవు అనుసంగతిని ఉర్దూ వాదులు ఎరుగరా? ఎరుగుదురు. కాని...............

కొత్వాలీ నివేదిక

౧౩౪౮ ఫ. నగరకొత్వాలీ నివేదికను కృతజ్ఞతతో అందుకొన్నాము. నవాబు రహమత్‌యార్‌జంగ్ బహద్దరు కొత్వాలుగారి ఆధిపత్యములోజరిగిన యీ సంవత్సరపు పోలీసుయేర్పాట్లు ప్రశంసనీయముగా నుండుట ఒక విశేషము. రాష్ట్రంయొక్క దురదృష్టమువల్ల యీ నివేదికా కాలములో మూడు విధాల సత్యాగ్రహాలు, హిందూముస్లింఅల్లరులు, జరిగెను. అట్లుండినను కొత్వాలీవారు మంచినిగ్రహంతో పని తీసుకొన్నారు. హిందూముస్లిం అల్లరులలో ౮ మంది చచ్చిరనియు ౮౭ మంది గాయపడిరనియు తెలిపినారు. ఈసంబంధమగు గొప్ప నేరాలు ఇంకను విచారణలో నున్నవనియు తెలిపినారు. ముందునివేదికలో ఇప్పుడు విచారణలోనున్న కేసుల వివరాలు ఇచ్చుట చాలా అవసరం. నగరంలో మోటారు ప్రమాదాలవల్ల చనిపోయి దెబ్బలుతగిలినవారి సంఖ్య ౧౩౪౭ ఫసలీకన్న యీనివేదికాకాలములో చాలా తక్కువగానుండినదనిన నగర పోలీసువారీ విషయంలో మంచిశ్రద్ధ వహించినారనవలెను. హైద్రాబాదువంటి ఇండియాలోని యితరనగరాలలో అనగా బొంబాయి, కరాచి, మద్రాసు, కలకత్తాలో ఇంకను ఎక్కువ ప్రమాదాలు జరుగుచున్నవి. అట్టిపట్టీలనుగూడ యీ నివేదికలో తెలిపియుండిన జనులకు తారతమ్యము తెలిసిపోయియుండును.

నవాబు రహ్మత్‌యారు జంగుగారి కొత్వాలీ కాలములో పోలీసుశాఖలో మంచిమంచి సంస్కారములు జరుగుచున్నవని విని మేము వారి నభినందించుచున్నాము. నివేదికతుదిలో ఈ వాక్యం కలదు. "పోలీసుశాఖలో ఎక్కువ ఉపయుక్తతను మంచి శిక్షణమున్నూ నిష్పక్షపాతబుద్ధిని కలిగించుటలో కావలసినంత శ్రద్ధతీసుకోబడినది". ఇవియే పోలీసులకు కావలసినట్టిగుణాలు. ఈగుణాలు అధికారులలో బాగాఉంటే చిల్లరజవానులలోనునుండును. వారిలో లోపించితే క్రిందివారిలో మరీలోపించును. సాదీగుల్‌స్థాన్‌లో అన్నట్లుగా "యజమాని కోడిగ్రుడ్డను వెట్టిబట్టితే అతనిసేవకులు కోళ్లనెమాయంచేయగలరు". అటు గాకుంపుటకై నవాబ్ కొత్వాలు బహద్దరుగారు చేయుచున్న కృషికి మేమువారిని అధికంగా ప్రశంసించుచున్నాము.

రాయలసీమను హైద్రాబాదులో కలుపుట

(మా రాయలసీమ ప్రత్యేక విలేఖరుడు)

సుమారు ౧౫౦ సంవత్సరాలక్రిందట కర్నూలును ఇంగ్లీషువారులాగుకొనిరి- అంతవరకు పూర్వం కర్నూలు నొకనవాబు రాజ్యంచేస్తుండెను. కడపనుకూడా ఒకనవాబు రాజ్యం చేస్తుండెను. గుత్తి కొకనవాబుండెను- ఆదోనికొక చిల్లరనవాబుండెను- కర్నూలును కొన్నాళ్లు గద్వాలరామారాయనింగారు రాజ రాజ్యంచేసెను-అంతకుపూర్వం కర్నూలు-కడప అనంతపురం బళ్ళారిఅనే నాలుగుజిల్లాలు నిజాంసర్కారుకు లోనైయుండెను- ఈనాలుగుజిల్లాలను నిజాంసర్కారు సైన్యంఖర్చులక్రిందికిగాను బ్రిటిషుకుంఫినీబహద్దరుకు (ఈస్టిండియాకంపెనీకి) యిచ్చివేసియుండిరి- అందుచేత ఈనాలుగుజిల్లాలనుఇంగ్లీషులో "సీడెడ్‌డిస్ట్రిక్టులు" అనివ్యవహరించిరి- ఈపదాన్నే తెనుగులో అడ్డాదిడ్డిగాతర్జుమాచేసి "దత్తమండలి" అని వ్యవహరించిరి- ఈమండలాలు దత్తుపోవడమేమిటిఅని ఈమండలాన్ని ఇటీవలరాయలసీమఅని పేరుపెట్టినారు- అనగా కృష్ణరాయ రామరాజాది చక్రవర్తులు ఏలిన కేంద్రస్థానంఅని అర్థంవచ్చుటకై యీనామకరణం చేసిరి- ఆపేరే యిప్పుడంతటను వ్యవహరించుచున్నారు.

× × +

ఇటీవల అనగా యీ రెండుమూడునెలలలో మీహైద్రాబాదులో క్రొత్తక్రొత్త సిద్ధాంతాలు లేవదీసినారు- పూర్వకాలంలో నిజాంసర్కారు పోగొట్టుకొన్న ఆస్తిపాస్తులన్నింటిని వాపసులాగుకోవలెనని హైద్రాబాదలో ఒక మహమ్మదీయసంఘం ఘాటైనతీర్మానాలు చేసిందని విన్నాము- పత్రికలలోనుచూచినాము- అయితే ఒకప్రశ్న బయలుదేరుతుంది- పూర్వంఅంటే ఏది హద్దు- అంతకుపూర్వం కాయకూడా బయలుదేరవచ్చునాలేదా? ఇతరదేశసంస్థాన ప్రభువులుగూడా ఇదేవిధంగా గొంతెమ్మకోరికలుకోరితే అవి సఫలమైతే ఇకఆదేదో ఇక్కడెన్నిరాజ్యాల కుమిని యీరాజ్యాన్ని అనుభవించే ఇండియాభూభాగం యొక్కడవుంటుంది? ఇ

వరియింకోప్రశ్న. ౧౯౩౬లో ఒట్లసకమిటీవారు దేశీయ సంస్థానాల హక్కులను విచారించిరి- అసమయంలో యీ రాయలసీమను నిజాంసర్కారు కివ్వాలని ఉద్దేశముతో మావైస్యాన్ని మేము తెలిపికొనుకుంటామంటే మీనిజాంసర్కారువారుఅయితేకపోయిరి. మాకు రాయలసీమ అవసరంలేదని, వారు, సైన్యం ఉండేలేరాలేఅన్నారు, ౫ ౧౦ గిడ్డలో నేమున్నీ అభిప్రాయంపూరించిందా. ... దు. పాపం ప్రభువులు ... అన్నపాపానపోలేరు ఇదంతా ... లోని ముసల్మాను అంజుమనువారంటున్నారు- ఇదంతా యుద్ధఫలితం అని తోస్తున్నది- లేకుంటే యింగ్లీషువారు ఘోరమగుయుద్ధంలో నుంటె ఈసవాళ్ళతో నేమిప్రయోజనం-

ఈ రాయలసీమలో హిందూముసల్మానులు ఇంతవరకు ఐకమత్యంతో ఉన్నారు- ఇక దానికి భంగంకలిగే లక్షణాలు సిద్ధమగుచున్నవి. ముస్లింలీగుశాఖ లేర్పడుచున్నవి- రాయలసీమలో కొందరుముసల్మానులురాయలసీమను హైదరాబాదులో కలుపుతామని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు-

... ...

బషీర్ అహ్మద్ సిద్దీఖీఅనేఆయన మా రాయలసీమలో ముస్లింనాయకుడట- ఆయనపేరు చాలామందికురకలకే తెలియదు- ఆయన హైద్రాబాదుకువెళ్లి యీఆలోచనలు చేస్తున్నారట-

నవంబరునెలలో ముస్లింరాజకీయసభ రాయలసీమలో చేస్తారట- దానికధ్యక్షులు డాక్టర్ సయ్యద్ అబ్దుల్ లతీఫుగారు- వీరు మారాయలసీమవారే- కర్నూలుపట్టణానికి ౧౮ మైళ్ళదూరంలోఉండే ఉల్చాలఅనేగ్రామం వీరి జన్మస్థానం వీరిబంధువులు. తల్లిదండ్రులు ఇచ్చటనే ఉండునట్టివారు- వీరియిల్లుకూడా ఈ ఉల్చాల గ్రామంలోఉన్నది- లతీఫుగారు పాకిస్థాన్ కదిలించినవారిలో ప్రథములు- వీరిఆయకత్వములో ఈసభజరుగుట వీరువ్రాసిన పాకిస్థాన్ గ్రంథములో సూచించినట్లుగా దక్షిణదేశంలో హైద్రాబాదుసంపూర్తి ముస్లిం కేంద్రంగా మార్చడానికే యీప్రయత్నాలన్నీ అని స్ఫురించకమానదు- ఈసభ బహుశః ఆదోనిలో చేయవచ్చును- ఎందుకంటే ఆదోని ముస్లింలీగుశాఖవారే యీతీర్మానాన్ని చేసినవారు-

... ...

ఈప్రయత్నాలకు నాందిగా మీరాష్ట్రంలో మతప్రచారంచేసే పేలవారిజనులకు తురకలనుగా చేసిననవాబు బహద్దరుయార్జంగు ఆకేవారు మా రాయలసీమలో ౫ దినాలపాటు సంచారంచేసి ఉపన్యాసాలిచ్చి గందరగోళంచేసి పోనున్నారు- వారుగొప్ప వక్తలట! మంచిఉద్రేకంతో వస్తేవారట! భారీమనిషట! అరబ్బీ, ఫార్సీ, ఉర్దూలో గొప్పమాల్వీలట-జాగీర్దారులట- ఇన్ని లక్షణాలుండేవారు ఏమిచలిస్తే ఏమికానేరదు-

బెజవాడ బందరు నైజాంలో చేరాలట

బెజవాడ, సెప్టెంబరు ౧౦

ఆంధ్రులు ఆంధ్రరాష్ట్రం కోరుతూఉంటే, రాష్ట్రంసిద్ధించే అవకాశాలు కాంగ్రెసువైపుననైనా ప్రభుత్వంవైపుననైనా అనుపడకుంటున్న స్థితిలో ముస్లింలీగువారి ప్రచారంచూస్తే "కొండనాలుకకుమందువేయగా ఉన్ననాలుక ఊడే" స్థితి వచ్చేటట్లున్నది.

నైజాంరాష్ట్రమునందు నివాసమున్న ప్రముఖులును అఖిలసంస్థాన ముస్లింలీగుఅధ్యక్షులును అగు నవాబు బహదరుయారుజంగుగారు మచిలీపట్టణపువారు, యీపూరులోదిగి రాగానేమాటల్లోగం ధాలయమునందు బుధవారం సాయంకాలం జరిగినసభలో గావించిన ఉపన్యాసంలో ఈ దిగువ రీతి పలికిరి.

"నైజాంరాజ్యమునందలి ఒక్కొ అంగుళమైనా బ్రిటిషువారు భుజబలంతో జయించిందికాదు. వారికిమేము సర్వదా తోడ్పడుచు, ఉత్తర సర్కారులు దత్తమండలములు బేరారులను వారిసైన్యము నుంచినందుకుగాను కట్టకిచ్చితిమి. యావద్భారతదేశములో బ్రిటిషువారు నేటిస్థితికుంటుటకు మాసహాయమేకారణము. అనేకశతాబ్దములవరకు భారతీయరాజకీయములందు హైదరాబాదు గొప్పశక్తిగానుండెను-మరియుద్ధమునందు, యీయుద్ధమునందు మేము బ్రిటిషువారికితోడ్పడినందుకు, ప్రాతఒడంబడికలను గౌరవించి అదివరకు మారాజ్యభాగములన్ను తిరిగియిమ్మని బ్రిటీషువారినికోరకలేమా? బెజవాడ, మచిలీపట్నం మావి? మీరంతా ముస్లిములీగులో చేరి జిన్నాగారి పాకిస్తానుస్కీమునకుతోడ్పడినచో యివన్నీ మనం తిరిగి సంపాదించగలం. మనము ఇంగ్లీషువారి మిత్రులము: యికముందుకూడ ఆప్తులముండుము- ఇంగ్లీషువారన్న మాకుభయంలేదు- హైదరాబాదు ఎవరికిలోఎక స్వతంత్రంగా నుండాలనే మేముకోరుచున్నాము- ఇండియాను కేవల స్థానికమస్తిలకు యిస్తామనుకోండి: అప్పుడు హైదరాబాదుస్థితిఏమగును? అందువలన గోల్కొండరాజ్యభాగములను తిరిగిచేర్చి హైదరాబాదు స్వతంత్రరాజ్యముగ నుండవలెను- ఇదిముస్లింలీగు ఐకమువల్లనే సాధ్యమగును." (ఆంధ్రపత్రిక)

సత్యాగ్రహం

హైదరాబాదు, అబాన్ ౧౯

స్వామీ రామానందతీర్థగారు తన ౧౫ మంది సహచరులతో సత్యాగ్రహం చేయుదుమని ఒక వారందినాలు అవకాశమిచ్చి ప్రధానమంత్రిగారికోక జాబువ్రాసి పంపియుండిరని కొన్ని బయటి పత్రికలలో ప్రకటింపబడియుండెను ఇప్పుడు హైదరాబాదు బుల్లెటిన్ పత్రికలో సోమవారం ౨౩ సెప్టెంబరువాటి పత్రికలో ఇట్లు ప్రకటింపబడినది.

"హైదరాబాదు నేషనల్ కాన్ఫరెన్సువారు ప్రభుత్వంవారితో జరిగించిన రాయబారాలు పడిపోయినవి. మరియు రామానంద తీర్థగారు జైలులో వేయబడినారు. శ్రీనివాసరావు హావల్దారు ఆ నేపాయ ప్రధానమంత్రిగారికో జాబువ్రాసి పంపినారని తెలియవచ్చుచున్నది స్వామీ రామానందతీర్థగారు తన ౧౫ మంది అనుచరులతో సత్యాగ్రహం చేయుదుమని ప్రధానమంత్రిగారికి వ్రాసియుండిరి. ఆ ౧౫ మందిలో ఎనిమిదిమంది పేర్లను హావల్దారుగారు కనబరుచుచు ప్రధానమంత్రిగారికి జాబువ్రాసినారట. హావల్దారున్ను ఈ ఎనిమిదిమంది సత్యాగ్రహులున్నూ ఇట్లు అభిప్రాయమిచ్చినారు సంస్థానకాంగ్రెసు శాంతముగా పనిచేయజాలని స్థితిఏర్పడింది అందుచేత సత్యాగ్రహం నిర్ణయంచేయవలసి వచ్చినది"

ఏడుమంది ఎవరు?

శ్రీనివాసరావు హావల్దారుగారు యీక్రిందివారి పేరులను తనతోగూడ సత్యాగ్రహం చేయుదురని ప్రధానమంత్రిగారికి ౨౧-౯-౪౦ నాడు తెలిపినారని వినవచ్చుచున్నది వారెవ్వరనగా

౧. బి-కే- ప్రాణేశాచార్ (కొప్పల్)
౨. అచ్యుత గణేశ దేశ్పాండే ఔరంగాబాదు
౩. శ్రీరాం వంశీవోహార్
౪. మోతీలాల్ మంత్రి, ఔరంగాబాదు
౫. ఏదుగని వేంకటేశం, బీబీనగరు
౬. కమ్మరికుంట కోదండరామారెడ్డి
౭. డాక్టర్ శేషగిరిరావు, చించోలి

స్వామీ రామానందతీర్థ

వీరిని ప్రభుత్వంవారు ఇప్పుడు నిజామాబాదు జెయిలులో ఉంచినారని తెలియవచ్చుచున్నది

(ఓ. వి)

నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్ర ఆయుర్వేదకళాశాల

అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ విద్యా ప్రణాళికననుసరించి హైదరాబాదు [దక్కన్] కేంద్రముగా నడుపబడుచున్న ౧౯౩౯-౧౯౪౦ సంII పు భిషక్పరీక్షా ఫలితములు

కొన్ని విషయాలలో ఉత్తీర్ణులైనవారు

పరీక్షలో క్రమసంఖ్య	పేరు.	ఉత్తీర్ణులైన విషయములు
౧-౨-౧౯	దేవినేని మధుసూదనరావు	౧-౨-౩-౫-౯
౧-౨-౧౯	అల్పినేని పూర్ణచంద్రరావు	౧-౩-౯
౧-౨-౨౧	చిప్పకుల వేంకటేశ్వరరావు	౧-౨-౩-౬-౮-౯
౧-౨-౨౨	కర్పూరం శ్రీనివాసస్వామి	౧
౧-౨-౨౩	శిరిపురపు నాగమల్లికార్జునశాస్త్రి	౧-౨-౩-౪
౧-౨-౨౪	అనప్పిండి లక్ష్మీనరసింహమూర్తి	౨-౩-౪-౫-౮-౯
౧-౨-౨౫	తిరునగిరి రామస్వామి	౧-౨-౩-౫-౮-౯
౧-౨-౨౭	జోషీ ప్రభాకర (మహారాష్ట్రవిద్యార్థి)	౧-౩-౬-౮
౧-౨-౩౦	కటికనేని రఘునాధరావు	౧-౩

పరీక్షయందుపూర్తిగా ఉత్తీర్ణులైనవారు

౧-౨-౧౭	కొండగిరి రంగదాసు	తృతీయశ్రేణి
౧-౨-౨౬	మధుకరకృష్ణసావుశే (మహారాష్ట్రవిద్యార్థి)	,,
౧-౨-౨౮	ప్రతాపగిరి వేంకటసుబ్బయ్యశర్మ	,,

నోటు—పరీక్షావిషయములు—౧ స్వస్థవృత్తము ౨ నిదానం ౩ శారీరం ౪ ద్రవ్యగుణం ౫ కాయచికిత్స ౬ రసతంత్రం ౭ శల్యతంత్రం ౮ అగదతంత్రం ౯ శాలాక్యం

౧౯౦ సుల్తాన్‌బజారు హైదరాబాదు ౨౨-౯-౪౦ } పండిత రామానుజస్వామి, ప్రిన్సిపాల్.

వైస్రాయిగారితో మాట్లాడుటకు కారణము

గాంధిమహాత్ముని ప్రకటన

... మహాత్ముడు సెప్టెంబరు ౨౫వ తేది వర్ధా నుండి యీక్రిందిప్రకటించినాడు.

వైస్రాయిగారితో నేను మాట్లాడుటకు అనుమతినిచ్చవలసినదని నేను వారికి వ్రాసినాను. నేను వారితో సంభాషించుట యెందుకని చాలామంది అడుగుచున్నారు. నేను వారితో మాట్లాడుటకు వారు అంగీకరించినట్లయిన, నేను వారిమీద పిస్తోలును గురిపెట్టుటకు సిమ్లా వెళ్ళుటలేదు కాంగ్రెసువారు సత్యాగ్రహము ప్రారంభించుట జాతీయప్రద్ధతులను అవలంబించుటకే అని యెవరును అనుకొనకూడదు. వైస్రాయిగారు ప్రకటనచేసినదిమొదలు, బొంబాయిలో భారతకాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగువరకు యేర్పడినస్థితిగతులనుబట్టి నాకు కలిగినఅభిప్రాయము సరియైనదా కాదాఅని నిర్ధారణచేసుకొనుటకే నేను వైస్రాయిగారితో స్వయముగామాట్లాడవలెనని నిశ్చయించినాను. నాకు కలిగినఅభిప్రాయము సరియైనదికాదని నేను వైస్రాయిగారితో సంభాషించుటవల్ల నాకు స్పష్టముగా తెలిసినట్లయినచో సత్యాగ్రహమును జరుపవలసిన అవసరమేవుండదు. నాకు కలిగినఅభిప్రాయము సరియైనదేఅని నిర్ధారణగా నేను తెలుసుకొన్న నేగాని ముందుజరుగవలసినపనిని నేను నమ్మకముతోను, స్థిరచిత్తముతోను జరుపవీలుండదు.

మహాత్మునకు సంపూర్ణాధికారం

మౌలానా అబుల్‌కలాం ఆజాదుగారు నేటి సెప్టెంబరు ౨౫వ తేది సాయంకాలము బొంబాయి నుంచి కలకత్తాకు బయలుదేరి వీరినిపిడ్క్యూల్సుకు చాలమంది రైలుస్టేషనుకు వచ్చిరి. వారు "భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము వారు గాంధిమహాత్మునకు సర్వాధికారమును యిచ్చినారు. గనుక మహాత్ముడు వైస్రాయిగారితో మాట్లాడిన తరువాత ముందు జరుగవలసినపనిని నిర్ణయించుటకై మరల భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభను జరుపనక్కరలేదు. గాంధిమహాత్ముడే స్వతంత్రముగా భావికర్తవ్యమును నిర్ణయించును గాంధిమహాత్ముడు ముందుజరగవలసిన పనినిగురించి ప్రకటనచేయుగలడు అంతవరకు కాంగ్రెసువారెవరు అధికారులఉత్తరువులను వుల్లంఘించకూడదు

విపరీతపరిస్థితులు కలగనిచో కాంగ్రెసు సంఘాల యెన్నికలు ౧౯౪౦ డిసెంబరులో జరుగును విపరీతపరిస్థితులు కలిగినచో ౧౯౪౧లో అవి జరుగును"అని మౌలానా ఆజాదుగారు చెప్పిరి

గవర్నరు జనరలుకు సంపూర్ణాధికారాలు

సిమ్లా, సెప్టంబరు ౨౨.

భారతదేశపు గవర్నరు జనరలుగారికి ౧౯౩౫ మార్చి ౨వ తేదీన భారతరాజ్యాంగశాసనము ననుసరించి ఒసగిన ఆదేశములనుపవరించుచు సార్వభౌముడిపుడు "రాయలుసైన్ మాన్యువలు" ద్వారా క్రొత్తసూచనలనుఅందజేసినారు

"కొన్ని లక్ష్యములగలచట్టములకు, గవర్నరుజనరలు తనంతటతాను అంగీకారముతెలుపరాదు, వానినిగురించి మాయభిప్రాయము తెలిసికొనుటకు గాను పంపించవలసినదని మేము ఇదివరలో పంపిన ఆదేశములలో ౧౩వపేరాయందు సూచించియుంటిమి ప్రస్తుతసంగ్రామముచే యేర్పడినపరిస్థితులవలన, అవిధముగ మాయభిప్రాయము తెలిసికొనుటకు గాను సవరుచట్టమును పంపుటకు సాధ్యముగాక పోయినను, లేక అట్లు చేసియుండుట ఉచితము కాదని తనకుతోచినను పైనుదహరించిన సూచనప్రకారము ప్రవర్తింప నక్కరలేదు." అని అందులోగలదు.

దసరా ఊరేగింపునకై తాలూక్దారు విచారణ

మతశాఖాధ్యక్షునికి హిందువుల విజ్ఞప్తి

(ఒక విలేఖరి)

జగత్యాల ఆబాన్ ౧౬

ఈగ్రామమునకు ౨౦౧ ఆబాన్ ౧౩౪౯ న తారీఖున అవ్వలు తాలూక్దారు సా॥ గారు వచ్చి పోయిన దసరా సందర్భములో జరిగిన మతికలహమును దృష్టియందుంచుకొని వకీళ్లగు పండిత శ్రీనివాసరావు మాధవరావుగార్లను, వకీల్ దారగు విష్ణుదాస రాజగోపాల్ రావుగారిని సాహుకారులగు బొక్కెట్టి వాన్మండ్లు, జనార్ధన పుల్లయ్యగార్లను పిలిపించి, పూర్వమునుండియు పోవు బాటను వదలుకోమని చెప్పినారట. అందుపై ఇక్కడి హిందూసోదరులందరు మతశాఖాధ్యక్షునకు ఒకవిజ్ఞప్తి చేసి పంపించియున్నారు. పై నుదహరింపబడిన మహాశయులపై ఈసమస్య ఆధారపడియుండలేదనియు, పూర్వపద్ధతికి విరుద్ధముగా తీర్పునిచ్చెదరనియు హిందూసోదరులందరిని పిలిపించి విచారణచేయవలెననియు వారి మహజరులు ఇచ్చియున్నారు.

సూర్యాపేట తాలూకా ఆంధ్రజనసంఘ సమావేశము

నల్లగొండజిల్లా ఆంధ్రజనసంఘపు నాల్గవ వార్షిక మహాసభాధ్యక్షుని ఎన్నిక

సూర్యాపేట ఆబాన్ ౯

నేటిసాయంత్రము ౫గంటలకు ఈవూరి గ్రంథాలయపక్షమున శ్రీయుత వేములపల్లి వెంకటకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన సూర్యాపేటతాలూకా ఆంధ్రజనసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గము సమావేశమై హుజూరునగరు మున్సిఫ్ స్థానమందు ౧౩౫౦ అజూరు ౯, ౧౦ తేదీలలో జరుగబోవు నల్లగొండజిల్లా ఆంధ్రజనసంఘపు నాల్గవ సమావేశమునకు అధ్యక్షులుగా శ్రీయుత...... గారిని ఏకగ్రీవముగా యెన్నుకొనిరి.

ఇట్లు
వెంకట రంగారావు
కార్యదర్శి

గణేశోత్సవము

(ఒకవిలేఖరి) భువనగిరి, ఆబాన్ ౧౪

గత గణపతి చవితినాడు గ్రామములోని శ్రీ రామలింగేశ్వర ఆలయమునుండి శ్రీగణపతి ఊరేగింపు జరిగెను. కార్యనిర్వాహకుల నిరాదరణచే స్థానిక యువకులు వాలంటీర్లుగా పనిచేయనందున ప్రచారము కలుగలేదు.

గ్రామములో గణపతిసేవ జరుపబడెను. వణిక్ప్రముఖులు సేవలో పాల్గొనలేదు. సేవ వెడలబడిన ...... ప్రేక్షకులు ఎక్కువగా ఆగి పడలేదు. ఇట్లు కార్యనిర్వాహకుల, ధనవంతుల నిరాదరణచేయుటచే ముందు సేవజరుగునో లేదోయని దోచుచున్నది.

ఇక్కడ గ్రామములో గావతేది శుక్రవారము రాత్రి సుమారు ౧౧గంటలకు లచ్చమ్మయను వైశ్యస్త్రీ (విధవ) ఇంటినుండి వెడలి పచ్చలకట్ట సోమేశ్వరాలయముముందర బావిలోపడి మరణించెను. శనివారము ఉదయము రక్షకభటులకు తెల్పబడెను. స్థానిక పోలీసుముంసబుగారు సుమారు ౧౦గంటలకువచ్చి పంచనామాచేసిరి. తర్వాత దహనముచేయబడెను. మరణించిన స్త్రీ వయస్సు సుమారు ౪౦సంవత్సరములు. చిన్నతనముననే పతిమరణించినందున సుమారు ౨౫సంవత్సరములనుండి ...... యుండెను. ఈ ఆత్మహత్యగురించి ప్రజలవదంతులు తప్ప సత్యము తెలియుటలేదు.

ఆంధ్ర బాలసంఘము

(ఒక విలేఖరి)

మహబూబునగరము, ఆబాన్ ౧౦

ఈసంవత్సరమున పైసంఘముయొక్క తొమ్మిదవసభ విక్రమ భాద్రపద బ॥ శుక్రవారము ౪గంటలకు మంత్రిపగడ వేంకటేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షతతో జరిగెను. మాతృభాషాభివృద్ధికై మనకర్తవ్యమేమి? అనవిషయముపై శ్రీ కొండా రెడ్డి, రఘుమహారెడ్డి, శంకరరావుగారలు మొదలగుసభ్యులుపన్యసించిరి.

ప్రస్తుత అన్యభాషలవారు మన మాతృభాష హీనదశకువచ్చుటకు వైశ్యులు, పటేలు, పట్వారీలు కల్పితభాష లుపయోగించుటయే యనిరి. దీనిని చక్కబరచవలెనని యితరభాషాశబ్దములను పయోగించక మాటలాడవలెనని చెప్పిరి. సంఘసభ్యులకు భాషాభివృద్ధికొరకై కొన్నిముఖ్యపత్రికలు సంచికలుచదువుటకు తెలిపిరి.

తరువాత శ్రీ గుండుమళ్ళ గోపాలరావు గారు "ఆంధ్రసంస్కృతి" యనులిఖితపత్రికకు వ్యాసములనిచ్చియు సంఘసభలయందు పాల్గొనియు, భాషాభివృద్ధి గావించుకొనవలయునని.

వైద్య సంఘము ఉద్యోగుల బెదిరింపులు

జనగాం, ఆబాన్ ౧౪

ఈ ...... తాలూకాలో, చేర్యాల వేంకటాపూర్ గ్రామములో ...... వైద్యసంఘము ...... ఈగ్రామములో ...... స్థానిక రైతులు ...... రైతుసంఘముకొరకు ...... ఇచ్చినయెడల ...... వ్యక్తి ముద్ర ...... రిపోర్టును తాలూకా అధికారులకు పంపించి ...... రైతుసోదరుల ...... చెప్పవలసినదేదనగా స్థానికోద్యోగులు తమపై ఏమిచర్యతీసుకొందురోయని భయపడి ...... అచ్చటిస్థానికులవలన తెలిసినది. ఇట్టి బెదిరింపులను ప్రభుత్వమువారు తమ ఉద్యోగస్థులు జరుపుకుండ కట్టుదిట్టముగ రైతుసోదరుల భీతాహమును మాన్పవలెనని కోరుచున్నాను.

ఇట్లు
విధేయుడు
జి· రామచంద్రరావు

చెవుడు

శాశ్వతమైన అద్భుత ఔషధము

మహాబధిరతాహారిణి చెవులకుసంబంధించిన చీముగారుట, కట్టినట్లుండుట, ధ్వనులు, దురద, లోపలివాపు, చెవుడు, పూర్తిగాగాని, కొంతగాని జలుబు, జ్వరము, క్షయినా అధికముగావాడుటవల్ల చెవుడు, మొదలగువాటికి నిశ్చయముగా గుణమిచ్చును. వెయ్యిలమంది దీనివాడి అద్భుతమైన గుణమును పొందియున్నారు. గుణములేనిచో పైకము వాపసు యివ్వబడును. రు 2/-

ఆరోగ్యసదన్
మద్గాదేవిస్ట్రీట్-బొంబాయి

విశ్వబ్రాహ్మణ వితంతువివాహము

కరీంనగరం, ఆబాన్ ౧౬

ఈ విక్రమనామ సంవత్సర శ్రావణ బ॥ ౧౧ గురువారమునాడు జగిత్యాల తాలూకాలోని పెగడపల్లిలో విశ్వబ్రాహ్మణవితంతు వివాహము మహోత్సవముగా జరిగినది. శుభముహూర్తమున పంచపురోహితుడు బ్రహ్మశ్రీ తమ్మినపెల్లి లక్ష్మణాచారి, జగిత్యాల సంఘసేవకులు వధువు శ్రీమతి లలితాబాయి బ్రహ్మశ్రీ కంచిరామయ్య (కలాకోడూరు) గారికుమార్తె. వయస్సు ౧౪ సం. ఈ వివాహము తెలంగాణ ప్రాంతమున ఒకటి ముఖ్యముగా కరీంనగరముజిల్లాలో మొదటివిశ్వబ్రాహ్మణ వితంతు వివాహమనుటకు సందేహములేదు. వధూవరుల సాహసము శ్లాఘనీయమైనది. ఈ వంశమునందట్టి వివాహములు ఆచరణలోలేకుండుటచే ఒక్కొక్కప్పుడు విషమావస్థలు కలుగుచుండుటజూచి యువకులందరు ఆచరణలోకి తెచ్చుటకై ప్రయత్నపడుచుండగా సంఘసేవకుల దృఢసంకల్పము పట్టుదలయే మార్గదర్శిత్వముగా మారనది. కావున పైనుదహరించిన వధూవరుల నూతనాశయములను భగవంతుడు సఫలీకృతముగ జేయుచు సత్సంతానమును కీర్తినిచ్చుగాక.

ఇట్లు
జి·వి· క్రిష్టయ్య
కరీంనగరము

అగ్గనూరు అంగడి వ్యవస్థ

హైదరాబాదు గ్రామోద్ధరణ సంఘమువారికి విజ్ఞప్తి

(ఒకవిలేఖరి)

అగ్గనూరు అక్టో ౧౩

ఈ అగ్గనూరు జిల్లా కోడంగల్ తాలూకాలో తాండూరు (జాగీరు) రైల్వేస్టేషను సమీపములో మూడుమైళ్ళ దూరమున నున్నది. దీని జనసంఖ్య దాదాపురెండువేలు. మొన్న యిదె విక్రమ నామసంవత్సర జేష్టశు ౧౨ ఆదివారము నకు సరియగు ౧౧ అమర్దాదు సన్ ౧౩౪౯ ఫస్లీనాడు మా గ్రామ ప్రజాసమూహముకలసి అంగడియేర్పాటుచేసినారు, ఇంతవరకు నాల్గవమాసము నడుచుచున్నది అంగడిక్రమంగా ప్రతిఆదివారమునాడు తప్పకుండా బాగుగనే సాగుచున్నది వ్యాపారస్థులు బజారుధర ప్రకారము సరకులు అమ్మకము చేయుచున్నారు. కాని అంగడివీధుల్లో దుకాణాలు పెట్టుకునేఅందుకు చోటుపరిగా వసతిలేనందున, కోడంగల్ తహసీలుదారుగారికి ఒకవిజ్ఞప్తి పెట్టుకుంటిమి వారు ౩ అబాను ౧౩౪౯ ఆదివారము ౬-౧౧ డిరోజునాడే ఇక్కడికివచ్చి పరిశీలించిరి మేము పెట్టుకున్న విజ్ఞప్తిలో గ్రామంమధ్యనే అంగడివీధికి సమీపములో చావడివెనుక ప్రక్క కొన్ని పాడుపడినగోడలున్నవి చావడి ఇక్కడినుండితీసి వేరేచోట్ల కట్టించగలందులకు మరియు సదరు పాతగోడలు పడకొట్టి జనులు ౧౧ దుకాణములు కట్టుకునగలందుకు సిద్ధముగానుండి వాటియొక్క ప్లానుకూడవేసియిచ్చి మంజూరియివ్వవలెనికూడ కోరితిమి తహసీల్దారుగారు అంగడినిచూచి మిక్కిలిసంతసించిరి కానిదానిఫలితము యింకా యేమి తేలలేదు

మా గ్రామములో టపాలేర్పాటుకొరకు నిజామతువారికి మహజర్లు పెట్టుకున్నాము. తర్వాత పూరిమస్య నాలుగుదిక్కులవీధులు కూడ సరిగావున్నవి. వాటిప్రక్కలకూడా దుకాణాలు కట్టుకునేవారు సిద్ధముగావున్నారు బజారులవృద్ధిచేయుటానికి మా గ్రామజనులు ఉల్లాసముగలవారైయున్నారు, కాని తమసలహాకూడా పొంది నా గ్రామము మరింత వృద్ధిగలుగజేసుకోగలందులకుతమసహాయముపొందగోరుచున్నాము,

మ-ఘ-వ- శ్రీ నిజాము ప్రభువుగారి పరిపాలనకాలములో లెక్కలేనిగ్రామములకు వృద్ధిగలుగజేసితిరి. తాముయింకా ఇటువంటిచిన్నిదానా ఉద్ధరింపగలుగుదురని నమ్ముచున్నాము'' అని ఒకవిజ్ఞప్తిలో హైదరాబాదు గ్రామోద్ధరణ సంఘమువారిని ప్రార్థించనైనది,

... ...

(ఈవిజ్ఞప్తి ౧౧ మంది హిందూముసల్మీను అసందకాలు ఉర్దూ తెనుగు భాషలలోచేసి మాకుపంపబడినది

(గో-ప-సం)

కీ. శే. మా. అన్నపూర్ణాదేవి త్రయోదశ స్మారకోత్సవము

బెజవాడ, సెప్టంబరు ౧౭

శ్రీమతులు అట్లూరి వెంకటనీతమ్మ, గోనివేని భారతీదేవి గార్లు మున్నగు ౧౩ మందితల్లులీక్రిందివిజ్ఞప్తి ప్రకటించినారు

నేటి వీరనారీమణులలో మనయాంధ్ర దేశమునలంకరించిన సుగతిరత్నము మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవి సత్యము, అహింస, బ్రహ్మచర్యము భూతదయ, పరోపకారము ఎంత మేరకు అవగలదు అందుచేత నేమహాత్మా గాంధిగారి యన్ననకు పాతురాలై వారి ప్రియశిష్యురాలై పేరెన్నికగన్నది మరియు పాశ్చాత్య విద్యనభ్యసించి దేశములకేగు ధృతిన ప్రబోధించి ... చిననే దేశమును మరువవద్దని నొక్కిచెప్పనంచినది మరియు విదేశ విద్యావ్యామోహితులైన ... రైను తనదేశసేవ దీక్షచే ... స్వదేశదీక్షనిచ్చి త్యాగముగల్పించి దేశసేవగా జేసినది తనజీవములున్నంతవరకు దేశముకొరకు పట్టుదలతో పాటుపడి తదియనే ... నందే జీవములబాసినట్టి త్యాగశీల,

అట్టిదేవి ౧౯౦౩-౧౯౦౭ సంవత్సరపుమేలుకాలములో జన్మించి ౯-౧౦-౧౯౨౭ ... మరణించినది ఆంధ్రదేశము పలుతావులందు ప్రతిఏటా దేవిని స్మరించుటకు సభలుజరుపుటయు, నుత్సవములుజేయుటయు నాచారమైయున్నది ఈ వత్సరమూ మా పరమపదించిన దేవి తెలుగుదేశపకారము ౧౯౪౦-౧౦-౮౦ సవ అనగా అశ్వయుజ ౧౫ వ తేదీ సంగకవారమైయున్నది. కనుక దేశమునందంతట దేశసేవాభిలాషులు యీ దేవిని ఘనముగ అన్నపూర్ణాదేవిస్మారకసభలు జరుపవలెనని యాశించుచున్నాము

బడియున్నను పిల్లలను పంపుటకు శ్రద్ధ

తాహిర్ ఖాన్‌పేట, అక్టో ౧౧

(విలేఖరి)

ఈయూరు మెదక్‌జిల్లాలోచేరిన జాగీరుగ్రామము ఇచట తుర్కల ఖానాపురము చేరనొక పాఠశాలకలదు చుట్టుపట్టు గ్రామములన్నియు, జాగీరు, సంఫ్ ఖాస్, పాయెగాలకుసంబంధించినవి ఆయినను ప్రభుత్వమునుండి తగినధనము దాదాపు ౧౨ వేలరూపాయిలట. బడికైతెయారుచేయబడియున్నది కాని సమీపగ్రామవాసులు సర్కారి ద్రవ్యవ్యయమునకుదగినంత లాభమును బొందుటలేదు తమపిల్లలను పాఠశాలకంపుట లేయటుకు, ఈ ప్రాంత గ్రామవాసులప్పటికినను తమపిల్లలవిద్యావిషయమై శ్రద్ధవహింపకున్న పాఠశాలయుపాధ్యాయుల ... పాఠశాలతరగతులు తగ్గించవలసియుండును.

మెదక్ జిల్లా ఆంధ్రజనసంఘ స్థాయిసంఘమువారు ... మాసములక్రితమే తలచి, ఇచటి ... ఒకసభసమావేశమును ... గ్రామప్రముఖులకు గ్రంథాలయములవలన నిప్రయోజనములను జెప్పి, "శ్రీసత్యనారాయణ వాచనాలయము"ను స్థాపించి ... కలవంతమ పూర్వమే తెప్పించుచుండి కాని పై గ్రంథాలయమును ప్రారంభించుటకు మిగిన ... ప్రస్తుతమీ గ్రామపు జాగీర్దారగు నవాబు ఒదదుద్దీన్‌ఖాన్‌గారు తమనివాసభవననిర్మాణార్థమై యిచటనే నివసించుచున్నారు నారును, ఇమిామ్ అహ్మద్‌గారును ఆలోచించి హిందూ మహమ్మదీయుల సమష్టిపై నొకగ్రంథాలయమును స్థాపించదలచిరి జాగీర్దారుగారును అమీర్‌గారు

ను ౧౧ ...

వారమ్మువారు ...

... గారిదేవి ...

... మురళిసింహరాజు వారు గౌరవ ...

... సంబంధము ... గాక్కుముక్కు ... నిధి జాగీర్దారుగారు జనాబ్ ... గారు ... గ్రంథములకు ... గ్రంథాలయము ... ముంశీర్ సంఘమువారికి ... లో ... హిందూ ... తమ పుస్తకములనందులో జేర్పుటకు ... సర్వము ... లేక అందులో ... పుస్తకములజేర్చియో నారు మాత్రపక్షమై ... గ్రంథాలయమునకొసంగుట కొడియున్నారు.

... ఉద్యోగరాజ ప్రాపకము ...

... భాద్రపద శు ౧౫ ...

... రాజ్య ఆర్య ... శ్రీమాన్ ... కొండల్ రావుగారు ...

ప్రధాని శ్రీమాన్ కొండల్ రావుగారు, హైకోర్టువకీలు

ఉపప్రధాని శ్రీమాన్ లక్ష్మీనరసింహారెడ్డి గారు, వకీలు

మంత్రి శ్రీమాన్ మల్లయ్యగారు, హైకోర్టు వకీలు,

ఉపమంత్రి శ్రీమాన్ రాయిని నరసింహులు గుప్తగారు

కోశాధ్యక్షులు శ్రీమాన్ కొర్వి మల్లయ్యగుప్తగారు

పుస్తకాధ్యక్షులు ... రెడ్డిగారు, వకీలు,

సభాగృహమున క్రమముగ జరుగుచున్నది.

వెరివెంగళప్ప కవిలెకట్ట

కప్పలుతింటే క్షయమానును!

గోండుల ఔషధరాజము!?

గోండులు అనాదినుండి ఒరంగల్ జిల్లాలో చేరిన ములుగు అడవులలోను దండకారణ్యాను న నివసించుచున్నారు. వారు క్షయకు అమోఘమైన మందిచ్చుచున్నారు. లోకోపకారార్థం దానిని రహస్యంగా ఉంచకుండా డాక్టర్లకు, వైద్యులకు హకీములకు, అనుగ్రహించినారు అదే మనగా క్షయరోగముకలవారు మంచిమంచికప్పలను పట్టుకోవవలెను. వాటిని కండలుగా తరిగి వాటిమాంసాన్ని బాగాపక్వముచేసి తినవలెను. అంతే ౧౫ పూటలలో రోగంగీగం అంతా మాయం.

ఓరుగల్లునగరంలో ఒకగొప్పధనికుడైన "కోమటి"కి క్షయ కనుపించింది. ఆయనపేరెందుకో చెప్పడించలేదు. కప్పలుతిన్నందుకు కులంతప్పు పెట్టుతారనుకున్నాడేమో యేమో. ఆయన ప్రపంచాన్ని ఉద్ధరించినవాడైనాడు. ఇట్టిఆపద్ధర్మానికి సనాతనులు ఏమాత్రమున్నూ తప్పుపట్టేదానికి వీలులేదుకుండి, ఒకవేళ ఎవరైనా తప్పుపట్టిరా ఆ ధనికుడేకదా, ప్రాయశ్చిత్తం పాతశాస్త్రాలలో వ్రాసేఉన్నారుకదా. వైదిక బ్రాహ్మణులను పిలిచి వారిచేతులతో తగినంతదక్షిణ సమర్పించుకుంటే పోయినకులం తక్షణమే తిరిగివస్తుంది.

ఈ కోమటిసాహుకారి ౧౫ దినాలపాటు గోండుల వైద్యచికిత్సపొంది బాగా కప్పలుతిని నతర్వాత చూచుకుంటే క్షయబాధకూడ లేకుండా మాయమైందట. నూర్లు వేలుతిన్న డాక్టర్లు ఈయన్ను చూచి దంగైపోయినారట, ఈ సంగతి చుట్టుపట్టజనులకు తెలిసేవరకు ఇప్పుడు ములుగులో గోండులవద్ద క్షయరోగులు కుప్పలుగా జతగూడినారట, కప్పలకు ప్రళయకాలం వచ్చినట్టే.

ఈవార్త హైదరాబాదు బులెటిన్‌లో ప్రాసినారు. కాని రెండువిషయాలు ప్రాయకపోయిరి ములుగులో దండకారణ్యంఉందా? అచ్చట గోండులా కోయలా ఉండేది? కోమటిసాహుకారి పేరేమో! ములుగులోఅడవులెక్కడవున్నవి. ఏఅడవిలోదూరవలెను! ఈ ప్రశ్నలకు జవాబు వ్రాస్తే మంచిమంచి కొమ్ములుతిరిగిన డాక్టరుకూడా అచ్చటికిపోయి యీ విద్యనేర్చుకోనిరాగలరు. మరిఇదేనిజమైతే ఇంకి మదనపల్లి వాళనం మైనూరు దిక్కెవ్వరూచూడరు. ఆనంతగిరిలోనిప్రభుత్వంవారు క్షయాలయాంకట్టనూడదు. ఇంకేమైన కప్పలువృద్ధిఅయ్యేట్లుగా ఏర్పాట్లు చేయవలెను.

... ...

గడ్డాలమీమాంస

ఈకాలములో పరిశోధకులలో వైరిమదిరి పోయింది. తిక్కతిక్క ముచ్చట్లంతా చెప్పుతుంటారు. ఇటీవల సాంచీలోని మౌర్యవిహారంలో కొన్నిమంగలికత్తులు దొరికినవి. ఆయమపై పరిశోధకులు ఒక చిన్నగ్రంథమే వ్రాసినారు, మౌర్యులకాలంలో జనులంతా బాగాముఖక్షౌరం చేసుకుంటూఉండినారనిన్ని చూచినారా ౨౨౦౦ ఏండ్లక్రిందట ఎంతటి నాగరికత అభివృద్ధి అయివున్నదో, జనులు గడ్డాలు పెంచుకోకుండా ముద్దుగా నున్నగా క్షౌరంచేసుకుంటూ ఉండినారనిన్నీ వ్రాసినారు. నేనుకూడా పరిశోధకుణ్నే మౌర్యులకంటే పూర్వకాలంలో మనుమహర్షి గారికంటే ముందుకాలంలో మనదేశంలో చిత్రవిచిత్రములైన మంగలికత్తులుండేవనిన్నీ మంగలివారిలోకూడ నానావిధాలైనవారుండిరనిన్నీ, ఇప్పుడు ఆథోనాపితుల తెగ మద్రాసు మొదలుకొని కన్యాకుమారివరకుండే దేశంలోమాత్రమే ఉన్నారనిన్నీ చెప్పుచున్నాను. దీనికేంఆధారం అని మాసనాతనసోదరు డెగబడవచ్చును. నోటికివచ్చినట్లు గూపించకుంటే తిన్నగా చెప్తాను. వినుకోండి సూతసంహితలో ఇట్లువ్రాసినారు.

"ఊర్ధ్వనాపితో౽(అ)ధో నాపితిశ్చేతి, ద్వివిధ్యముక్తమత ఏనోశ నాః"

నాభేరూర్ధ్వంతువధివంతస్సాన్నా నిత ఉచ్యతే—ఇతిజాత్యవివేకీ మార్గనాపితయోర్జాతో యోఽసౌ సాంఖ్యకుంజకః హీనస్పృశ్యకేశానాం కుర్యాద్వ పనమంజసేతి.

ఈ శ్లోకాలకు అర్థంనాకు బాగావ్రాసేదానికి రాదు, కవులను మహాకవులను విచారిస్తేవారుబాగావిశదపరుస్తారు.

... ...

ఆడువారి అగత్యం

నిజంచెప్పుతేనిష్ఠూరం ఉన్నమన్నతలంటే ఉరిమోగకెత్తిరాదట. కొన్నాళ్లక్రిందట జేగం హమీదలీ అనేఆమె స్త్రీలకు పురుషులతో పాటిగాసమానత్వం ఇయ్యకుంటేసత్యాగ్రహం చేస్తామని ఉపన్యాసంజాడించింది. పురుషులు పురుషులే స్త్రీలు స్త్రీలే, సమాన మెట్లౌతారు. ఎన్నటికిన్నీ కానేకారు ఏమంటారు అవునాకాదా? సత్యాగ్రహం చేస్తామంటారా? ఎట్లుచేస్తారు? అదిన్నీ అసంభవం. మరి స్త్రీలను పురుషులు తమకంటే ఎక్కువగాచూచుకుంటూఉంటే మళ్లీ ఈఅగడంఎందుకూ అనిఅంటా? ప్రతిమూర్తులుతమ భార్యలను నెత్తిన ఎదమీద మూరోప్చెట్టుకున్నారు. పైలోకంసంగతిట్లుండెగి. మనలోకంలో మొదటిగౌరవం స్త్రీకి, సభాలల్లోపోతేవారికే అగ్రస్థానాలు, రైళ్లల్లోవారికేడబ్బాలు. మోటార్లలోవారికే ప్రత్యేకంసీట్లు. ఒక్కొక్కమారు ఖాలీగాఉసీట్లనుచూచి ఇరువులోచచ్చేనాకంటిపురుషుడు "అరే, దేవుడునన్నెందుకు స్త్రీగాపుట్టించకపోయెను, మరి యీడాక్టర్లకేమొచ్చేనో, నాకన్నా ఆట్టిమార్పుకలిగించే చికిత్సకనిపెట్టకపోయిరో"అని అంగలార్చెద చాలమందికి స్త్రీలకేర్పడినది. అసలురహస్యమే స్త్రీలకుతిక్కపెం. ఇచ్చేగోడ్డీషంకాకానా కోఅ వేస్వభావం కలవారు.

— —

హిందూ స్త్రీలహక్కులు

చిత్తుశాసనము

హైదరాబాదు—దక్కన్, ఆబాన్ ౧౮

హైద్రాబాదు శాసనసభలో ఇంతలో హిందూస్త్రీల ద్రవ్యాధికారసంబంధమగు శాసనమొకటి ప్రవేశపెట్టబడనున్నది.

హిందువులు వీలునామ్రాయకుండా చనిపోతే ఆతనిఆస్తిలో ఆతనిసంబంధమగు స్త్రీలకు యీశాసనము కొంతఅధికారమిమ్మచున్నది.

ఇందులో సవతితల్లికి, పెండ్లికాని బిడ్డకు, భరణార్థముఅధికారంఉండును. కొన్నికారణాలవల్ల భార్యలు భర్తలనుండి వేరుగాజీవించుటకున్న తమకు భరణార్థము భర్తయిచ్చునట్లున్న ఈశాసనములో కొన్నినియమాలున్నవి,

హిందూ వితంతువుకు దత్తుతీసుకునేఅధికారం స్పష్టముచేయబడింది, భర్తదత్తుకూడదనిస్పష్టంగా ఆజ్ఞయిచ్చిపోయినట్లురుజువైతేనేతప్ప ఆతనివితంతువుకుయీఅధికారంలో లోపంఉండదు.

ఇట్టిశాసనం యింతలోప్రవేశపెట్టబడనున్నది.

[ఇట్టిచిత్తుశాసనాలను ముల్కీభాషలలో పరివర్తనముచేయించి రాష్ట్రపత్రికలకందజేసిన బాగుండును శాసనసభలో ప్రవేశమయ్యే చిత్తుశాసనాప్రతులను పత్రికలకంపేఆచారం మనశాసనసభకులేకున్నది ఇకముందైనా ఈపనిచేయుదురని కోరుచున్నాము. గో. సం.]

హైద్రాబాదు యుద్ధ సహాయనిధి

హైద్రాబాదు దక్కన్, ఆబాన్ ౧౭

హైదానికిగాను జిల్లాలనుండి తాలూకాలనుండి చందాలు వసూలుచేసి పంపబడినవి ఈవిధంగా ౨౫ సెప్టెంబరువాటివరకు ౧౯౩౨౧౮ హాలీలున్ను ౨౬౭౮౩ కల్దారులున్ను వసూలు ఆయినవి—

బిమ్మత్నగరు, నల్లగొండ, ఆదిలాబాదు, కరీంనగరు, ఉస్మానాబాదు, లింగసూగూరు, వరంగల్, సరిహద్దులలోని కరోడుగిరి కచ్చేరీలు, ఇతరకచ్చేరీలు, పాఠశాలలు, మున్నగుస్థలాలనుండి చందాలు వసూలైనవి—

ఆర్యసమాజనాయకులు

హైదరాబాదు ఆబాన్ ౧౮

లాలాదేశబంధు గుప్తగారును, ఘనశ్యామగుప్తగారు కేశవపాఠశాలోత్సవానంతరము నగరంలో ౩ దినాలున్నారు. పెద్దపెద్ద అధికారులను చూచినారు. ప్రధానమంత్రిగారిని, అబ్దుల్ అజీజుగారిని, సర్ టాస్కర్ గారిని కలిసినారు. ఇచ్చటనుండి షోలాపూరుకువెళ్ళినారు.

— —

సనాతనుల మోసాలు

దొంగ సంతకాలు

జిల్లా ఆం[redacted]ధ్యక్షులకు విజ్ఞప్తి

నర్సంపేట, అశ్వ. ౧౨

శ్రీయుత వరంగల్ జిల్లా ఆంధ్రజనసంఘాధ్యక్షుల గారికి —

మహాశయా,

బాల్యవివాహనిషేధచట్టమునకు వ్యతిరేక ప్రచారము సనాతనులు ఆరంభించుచున్నారు, కరీంనగర్ వర్తకముగా చేయుచున్నారు. ప్రతి గ్రామంలో వారు ప్రవేశించి అక్కడి పురోహితుని ఆశ్రయించి పెద్దసాహుకార్లనుపట్టి, తమ కార్యసాధనజర్పుకుంటూ దొంగ సంతకాలు పెట్టించుచున్నారు ఇట్టివిషయాలు అనేకములు పత్రికలలో ప్రకటించియేయుచున్నారు,

ఆంధ్రమహాసభకూడా తగుశ్రద్ధతీసుకొని జనులకు బాల్యవివాహదోషములు తెలియపరచుచు ప్రజలు సనాతనులమోసములకు గురికాకుండాకాపాడగలరని మా ప్రార్థన.

దయచేసి మా గ్రంథాలయమునకు విజ్ఞప్తిఫారములు [౨౦] పంపించినచో యీతాలూకాలో మేము ప్రచారము చేయించి విజ్ఞప్తులు శాసనసభా కార్యదర్శి గారికి పంపగల ప్రయత్నము చేయగలము

ఈలేఖ ఒకప్రతి గోలకొండ పత్రికకు ప్రకటనార్థము పంపుకొన్నైనది

ఇట్లు,

మ. వి. పురుషోత్తంరావు,

పోతనాంధ్ర గ్రంథాలయ అధ్యక్షుడు

(ఆంధ్రమహాసభవారు ఫారములు అచ్చుకొట్టి ప్రచారం చేయించినట్లు కానరాదు—గో. ప సం)

సనాతనము బాల్యవివాహాలకేనా?

సనాతనధర్మ ప్రచారకులారా?

మీకేల సనాతనధర్మప్రచారకులో ఎంతమాత్రం స్పష్టపడుటలేదు ఏలయన యీ సనాతన సంఘమందు అనేకబ్రాహ్మణులవృద్ధి హెచ్చుచున్నట్లు కనబడుచున్నది దీని కవకాశమేమన, శారదాశాసనమునుబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడినయెడల ప్రాయమునకువచ్చిన బాలబాలికలకు వివాహముకాగలదు. అట్లు అయినయెడల మీయొక్క ఉదరపోషణ జరుగదనికాబోలు అట్లు కాని యెడల ఠక్కున సనాతనధర్మములకు బాధ్యతవహించక ఒకబాల్యవివాహమునకు బాధ్యతవహించి ప్రతిగ్రామములో ప్రతియింటికి తిరుగుచు, ఏమిరాని విద్యావిహీనులతో సంతకములు తీసికొనుట ఏల?

ఇట్లు

యలమంచి రామచంద్రశర్మ

వెనికిరాల జాగీర్

పౌరోహితుడు

జోగిపేట సభ

గోలకొండపత్రికలో నేనిదివరకు వ్రాసిన "సనాతనుల ఆందోళన" యను వ్యాసమునకు జవాబుగానాటి "దివ్యవాణి" ౪౭ సంచికలో ఖండనగా అధ్యక్ష, కార్యదర్శిగార్లు వ్రాసినదానిని చదివితిని అందులోనే కల్లబొల్లి దూగలల్లినట్లును, నేను సభకు ఆహ్వానితుడనైనట్లును, అంబటిశాస్త్రిగారి అందనిపొందనిష్ట ఉపన్యాసమునకు అల్లరిజరుగకట్లును, అధికారవర్గమువారు బహిరంగముగానే ఎన్నుకొనినట్లును తిమవిష్యయను సర్వేచునుస మర్థించుచు వ్రాసినదానికి నాకు మిక్కిలి ఆశ్చర్యముకలిగినది. సనాతనసభవారికి నేనెక్కడ వ్రాయతలపెలేదు వారు యీక్రిందివిషయములను గమనించి మా గ్రామములో సభ సమావేశపరచి సమక్షముగా సంప్రతించినచో సర్వము రుజువుపరచగలను ఈక్రింది విషయములను గమనించండి

౧. నేను కల్లబొల్లిమాట అల్లలేదు చూచినదున్నంతనే వ్రాసినాను

౨ సభలో మాట్లాడినంతమాత్రమున అసలే రాలేదనుట అధ్యక్షులవారు గమనింపదగినది మూడువందలమాట ము మ్మాటికి అసత్యము.

౩ ప్రశ్నలువేసినవారెవరు అని, మళ్లీ యవార్థమునకు యువకులువేసినట్లు ఒప్పుకుంటారు కాని యుక్తులేగాక పెద్దలుకూడ ప్రశ్నలువేయగా శాస్త్రిగారు తగినసమాధానము నొసగనందునకే అల్లరిజరిగినది

౪. సంఘ అధికారవర్గము ఎన్నిక బహిరంగముగా జరుగలేదు కార్యదర్శిగారు గ్రామమందు రెండుసమావేశములలోకూడ లేరు ఊరికే వారిపేరు వ్రాసుకొనినారు మరియు వైశ్యప్రముఖులనుపీడించి సంతకములుతీసుకొనినదానికి నిదర్శనం సంఘములోచేరినవారు తమ సంతకములను పీడించి తీసికొనినట్లు తే౨౬—౧౦—౪౯ న జరిగిన అందోలుతాలూకా ఆంధ్రజనసంఘము లో శారదాశాసన అతిబాల్యవివాహ నిషేధశాసనమును ప్రభుత్వమువారినికోరుచు తీర్మానమునంగీకరించిసంతకముచేసినారు, మా గ్రామములోజరిగిన నిజాంరాష్ట్ర ప్రథమాంధ్ర మహాసభలో పై తీర్మానమునకు అనుకూలురై అక్కడక్కడ జరిగిన ఆంధ్రమహాసభలలోనెల్ల చేతులెత్తినారు

౫, సంపుటము౧౫ సంచిక ౧౨గల గోలకొండపత్రికలో సనాతనధర్మ మహాసభకు అధ్యక్షులవారు స్థాపించిన అధికారవర్గము అవకతవకలు శ్రీరంగ మొగులయ్యగారు అసలేరాలేదు శ్రీ చింతలశంకరయ్య, పట్టా నారాయణ, మాంకాల విశ్వనాథగార్లు అసనాతనసభ కనుకూలురై తేది ౬—౧౦—౪౯ నాడు జరిగినఅందోల్ తాలూకా ఆంధ్రజనసంఘ కార్యవర్గ సమావేశము, బాల్యవివాహము నిషేధించుటకై శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన చిత్తుశాసనమును ఆమోదించి సంతకములుచేసినారు, ఉపాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిన శ్రీ కోడిపాక వినోభగారే శాస్త్రిగారిపై ప్రశ్నలువేసి సరియైనసమాధానము దొరకక వెళ్లిపోయిరి కార్యదర్శిగారుగ్రామంలో నే లేక్షు మిగిలినవారు ఒక అస్పృశ్యులు బ్రతిమిలాడి ఇద్దరు పురోహితులు (గ్రామపురోహితులు) తప్ప మరెవరులేరు ఇదియంతయు గమనించి "దివ్యవాణి" వ్యాసము నిరాధారమైనట్లు పాఠకమహాశయులు గ్రహింపగోరుచు

ఇట్లు

పట్లవారి నారాయణ

జోగిపేట మెదకుజిల్లా

అబద్ధ ప్రచారం

బ్రాహ్మణపల్లి, అశ్వ ౧౫

భాద్రపద శు॥ ౯ సోమవారము 'దివ్యవాణి' పత్రికయందు బ్రాహ్మణపల్లిలో "సంస్థలఆన్యాయము" అనే శీర్షికక్రింద వార్త శ్రీయుత నేరెళ్లపల్లి వెంకటరామయ్య శర్మగారు ప్రకటించియుండిరి ఆ పత్రికయందు పై గ్రామములో సనాతనసభజరిగితే, అట్టిసమావేశమునకును మెస్సర్సు కోదండరాంరెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించినట్లు ప్రకటించితే నేనుసంతకంచేస్తినికాని అధ్యక్షతవహించలేదనీ, మా గ్రామములో సభజరుగలేదనీ రాంరెడ్డిగారు "గోలకొండ పత్రిక" యందుప్రకటించిరి, ఆనాటిసభకు శ్రీయుతశర్మగారుకూడ మా గ్రామమునకువచ్చినారట సభజరిగినదిసత్యమట, సభలోఉపపాదించిన తీర్మానము శ్రీరాంరెడ్డిగారు బలపరచినటువంటిది శ్రీసనాతనసభవారివద్దయున్నదట,ఆనాటిసమావేశములోక్రింద సంతకములుచేసినవారలము మాట్లాడినామట

మాటకుసత్యము మందుకుపథ్యమని శ్రీరెడ్డిగారిని ఎత్తిపొడిచినటువంటి శర్మగారు యేలాటి సత్యమైనవార్త ప్రకటించిరో, పాఠకులు ఎరుంగరుగాక, మా గ్రామమునకువీరువచ్చి తీసుకున్నారే కాని సభవా...చేసినవారుకాదు యేలాగో యొకకాయిదముపై ప్రత్యేకముగా రెడ్డిగారిసంతకము తీసుకొనిరి బహుశః అదియేవుండవచ్చును సనాతన సంఘమువారివద్దయున్న లిఖితపత్రము రెడ్డిగారు "గోలకొండ పత్రిక కయిదివరకుయిచ్చినవారై ఆబద్ధములో అగ్రస్థానము వహించయున్నారనివ్రాసిరి ఇక్కడసభజరుగనిది మేముఅందులో పాల్గొన్నామనివ్రాసితే సనాతనసంఘమువారు నిజమైనప్రచారము చేయుచు పత్రికలలోవార్తలుకూడ నిజానిజములు ప్రకటించుచున్నారని దేశీయులు యెరుంగవలయునని వీరయిటులవ్రాసిరి కానివీరుతప్పుడుప్రచారము, అబద్ధపువార్తలు ప్రకటించడము యిదివరకుఎరింగియేవుందురు, మేముమాత్రము సభలోపాల్గొనకున్న ప్రజలువార్తనమ్మవలయునని యీవిధమున ప్రకటించియుండెను కానిఅట్టివార్తలో దిపిటిపెట్టిపెదికినా నొక్కటి అక్షరముకూడ సత్యముయినదిలేదు. ఇనకి యీలాటి అబద్ధపు వార్తలువ్రాసిప్రజలలో అలజడికలిగించడము అగ్రగణ్యులవారికి తగదని తోచుచున్నది

ఇట్లు,

కె జెడ్డయ్య పంతులు,

(బ్రాహ్మణపల్లి, షర్కా—తాలూకా)

మాదిశెట్టికనకయ్య గుప్త, కాపర్తిరామయ్య గుప్త, ఎలుకగుడెము.

యలమంచి రామచంద్రశర్మ,

(వెనికిరాల పౌరోహితుడు)

శక్తిక్రమేణాక్షీణించుట

వ లెరియా ... పీడితులు ... లగుటచే ఆహారము ... జాలక

... చేయున ... పని ... జాలరు చెప్పుదురు

కడుపు ఉబ్బ ... ... జీర్ణశక్తితగ్గటచే ... కడుపునొప్పి ... పాలేరియా ... పీడితులు ... నజాలరు

అలసినదేహమునకు ఆహారము అవసరము పౌష్టికమగునైన ఆహారము ఇది జీర్ణశక్తికి ... టిపోని కలుగజేయక, సులభముగా జీర్ణమై అలసిన నరసాయువులను ... రోగమును పూర్తిగా నిర్మూలించును

రాతికి సుంకము

అలంపూరు

ఈతాలూకాలో మూడునాల్గు గ్రామములలోమాత్రమే రాళ్లగనులు గలవు, రాళ్లగనుల కుపయుక్తమగునట్టిగాని, నిరుపయోగకరమగునట్టిగాని గట్టుగుట్టలుగూడ యీతాలూకాలోలేవు సర్కారి పడావాభూములుగూడ యీ తాలూకాలో యేరెండుమూడు గ్రామములలోతప్ప మిగతగ్రామాలలోలేవు అట్టి పడావాభూములలోగూడ యీరాళ్ల... లేవు ఈ తాలూకా మొత్తమునకు ... చెప్పదగుని అలంపూరు, ... శేరిపల్లిఅను మూడునాల్గు గ్రామములలో ... గలవు

పరిస్థితులిట్లుండగా, ప్రభుత్వమువారు రాళ్లగనులను ప్రతిసంవత్సరము వేలం వేయుచున్నారు తాలూకామొత్తముగ వార్గాపి చేసి, యెవ్వరికొనటచేసినవారికి గుత్తాను యిచ్చివేయుచుందురు గుత్తేదారుడు ప్రతిగ్రామములోను రాళ్లగనియుండనను లేకుండినను రాయిచేపుకొనిన ప్రతిరైతువద్ద ... వసూలుచేయుచు సుమారు పదిసంవత్సరములకిందట, పై చెప్పిన మూడునాల్గుగ్రామములలో ... మాత్రమే సర్కారి ... చేయుచుండిరి ... ప్రతిగ్రామమునకుగూడ యీసుంకమును వర్తింపజేసిరి ... వారాలున ... యీరాళ్లగని ప్రస్తుతము ... పైబడి సవాలగుచున్నది గుత్తేదారుడు యీచిన్నతాలూకా మొత్తము రెండుమూడువేల ... రైతులనుండి యీరాతి సుంక ... వసూలుచున్నాడు

రైతులు తమభూములకు కట్టువల, గోడలు కట్టుకొనుటకు చాలాఅవసరము ... వాగులు చేలలో యెర్పడి ... గోడలుకట్టినయెడల ఒండుపెట్టి భూమిచదనైపంటిపంటలు ... అట్లుకట్టకుండిన చేలలో వాగులుపారి ... తేలిపోయి భూములు నిస్సారమగును. ప్రతిరైతుకూడ తమచేలలో ప్రతిసంవత్సరమున్ను ... భాగమున క ... త్తువలు గోడలుకట్టుకోవలసినదై యున్నది ఇట్టివాటికిగూడ గుత్తేదారులు రాతిసుంకము వసూలు చేయుదురు

పల్లెలలో రైతులు రాయితేరిచి యేలాటియిండ్లు ... కూడ ... వ్యవసాయ ... మొదలగు ... రాయితీసుకొనుటకు సర్కారి పడా ... భూములుగూడ లేనట్టి యీచిన్నతాలూకాలో ప్రభుత్వమువారు రాతిసుంకము వసూలుచేయుట రైతులక్కు చాలా నష్టం ఈతాలూకాలో యేకరమునకు మన్నుమాకుమీపాయలకును యున్నది ఇట్టి విపరీతపుపన్నులచేత క్రుంగిపోవుచున్న యీతాలూకా రైతులకు యీరాతిసుంకము ప్రభుత్వమువారు త్వరలో మాఫీచేసి రైతునుద్ధరించవలెనని కోరుచున్నాను

ఖమ్మంమెట్టు

[ఒకవిలేఖరి]   అశ్వ ౧౯

"లోగడ యుద్ధ వ్యతిరేక ప్రచారమునకై అరెస్టుచేయబడిన ౧౫గురు యువకులలో ఇదివరకు ఆయిదుగురుమాత్రము ఎప్పటికో తీసుకొనిపోబడిరి చంచల్‌గూడెం సెంట్రలు జైలులోవున్నారని వినికిడి.

మిగతా ౧౧మందిని నేడుమధ్యాహ్నం కాజీపేటరైలులో తీసుకొనివెళ్ళిరి వీరినిచూచుటకు చాలజనము వచ్చినది. తల్లిదండ్రులు దుఃఖముతో నీకులో ... వారు ఖమ్మంమెట్టు వీడిరి.

సం|| 1కి చందా
ఆంధ్రదేశానికి ...
సం|| చందా
౫-౮-౦ ...
పాతపత్రికలకు
వేరే ప్రత్యేకము.

గోలకొండ పత్రిక

Golkonda Patrika

The only
Popular Paper
That reaches
The masses
In the Dominion

Best Medium
for
Advertisement

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

Volume 15 **Hyderabad-Dn.** **Thursday 26 September 1940** **Number 41**

రుమేనియా, హంగరీలకథ

అడ్డంతిరిగేటట్లు తోచుచున్నది

హంగేరీకి ట్రాన్సిల్వేనియాలో మూడింట రెండు పాళ్ళను రుమేనియా జర్మనీ, ఇటలీలఒత్తిడిపై ఇచ్చివేసియుండెనుగదా! ఇపుడు కథమళ్లా తిరుగుచున్నది. రుమేనియా తో లేక రెండుదేశాలతో జర్మనీయో, ఇటలీయో లేక ఆరెండుకలిసియో ఆక్రమించుకొనుటకు పూనుకొనే పరిస్థితులేర్పడినవి. ట్రాన్సిల్వేనియాను హంగేరీ సేనలు ఆక్రమించుకొన్న తర్వాత ఆక్రమిత రుమేనియా జాతీయులను నానా భూరబాధలు పెట్టినట్లు రుమేనియా వారు ఒకఆక్షేపణ ప్రకటించి ఆఆక్షేపణ నిరాధారమనియు, ట్రాన్సిల్వేనియాలోని రుమేనియా జాతీయులే అల్లర్లుగలను పురికొల్పి, జర్మనీ, యిటలీల మధ్యవర్తి నిర్ణయాన్ని రద్దుచేయించుటకు కుట్రపన్నుచున్నారనియు హంగరీవారు సమాధానమిచ్చినారు.

రుమేనియాఇపుడు శాంతిసహాయముకై జర్మనీ యిటలీలకు మొఱపెట్టుచున్నట్లు వార్తలువచ్చినవి. రుమేనియాలో విద్యార్థిరాష్ట్రకోసం జర్మనీవిదేశాంగమంత్రియగు రిబ్బన్ ట్రాప్ గారికి అప్పుడే మొఱలనుపంపినారు. ఈ కీచులాటలు ముదిరినచో, జర్మనీయిటలీలు ఆరెండుదేశాలను ఆక్రమించుటకు మంచిఅవకాశం చిక్కగలదు.

బల్గేరియా వ్యవహారము

బల్గేరియాకు రుమేనియాయిచ్చిన దక్షిణ డోబ్రూజానుండి రుమేనియా సేనలు సెప్టంబరు ౨౧ వతేది ఖాళీచేయనారంభించినవి. బల్గేరియాసైన్యములనుండి రుమేనియా సైనికులు మిత్రులవలె సెలవుపుచ్చుకొనిరి. సెప్టంబరు ౨౧ వ తేదిఉదయం ౯ గంటలకు బల్గేరియా సేనలు రెండువరుసలుగా డోబ్రూజాలో ప్రవేశించెను. డోబ్రూజాలో జనులు మంచిస్వాగతమిచ్చిరి. రుమేనియా బల్గేరియాల ఒడంబడిక బల్గేరియా నేషనల్ అసెంబ్లీచే సెప్టంబరు ౨౦వ తేదీన ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను.

స్పెయిను, జర్మనీ, ఇటలీల ఆలోచనలు

జర్మనీ విదేశాంగమంత్రి రిబ్బన్ ట్రాప్ గారు ఇటలీప్రధానమంత్రియగు రోంలో ముసోలినీగారితో మరిఒకసారి సెప్టంబరు ౨౦ తేదిసాయంకాలము సంభాషించిరి. ౨౦ వతేది జర్మనీకిబయలుదేరిరి. బాల్కన్ ప్రాంతము గాని, డానూబు ప్రాంతము గాని వ్యవస్థను గూర్చి ఏమోతీర్మానించినట్లుచెప్పుచున్నారు. స్పెయినతో సంబంధమునుగూర్చి కూడ చర్చించిరట, స్పెయినుదేశీయాంగమంత్రి సూనర్ గారు సెప్టంబరు ౨౦ వ తేది బ్రసెల్సు చేరిరి. స్పెయినుసరిహద్దులో హెండాయెమీదుగా జర్మనీస్పెయినులమధ్య సరకులురవాణాకు ఏర్పాటుచేయబడినది. రిబ్బన్ ట్రాప్ గారు బర్లినుకుచేరినతర్వాత సూనర్ గారువారితో సంభాషించి రోంమీదుగా పోయెదరట అనగా ముసోలినీగారితోకూడ మాట్లాడునప్పుడు సూనర్ గారు బెర్లినుకువచ్చుటకు కారణములనుగూర్చి నానాఆలోచనలున్నవి. ఒకటి ఏమనగా జర్మనీయు, యిటలీయు స్పెయినుయుద్ధములోనికి దింపజూచుచున్నదట. స్పెయిను పూర్వముతనకు చెందిన జిబ్రాల్టరునుపట్టుకొని మధ్యధరాసముద్రమును బ్రిటిషువారికి అందకుండ బాధింపజేసినచో బ్రిటనుపై జర్మనీ సాగించుచున్న యుద్ధము జర్మనీపని తేలికయగునని జర్మనీ తలపు అయియుండవచ్చును. స్పెయినులో బ్రిటిషురాయబారిగానున్న సర్ సేమ్యుయల్ హోరు, సూనర్ గారిద్వారా జర్మనీకి సంధిసూచనలు చేయుచున్నారనియు, ఈసంధిసూచనలను జర్మనీని సమ్మతింపజేసి చర్చిల్ మంత్రివర్గమును తొలగింపచేసి బ్రిటను యుద్ధముచాలించునట్లు చేయుదలచియున్నారనియు మరియొకవదంతి. ఇంతకంటె కేవలకల్పిత ఇంకొకటిఉండబోదు. హోరు గారు అంతి దేశద్రోహియని ఎవ్వరును ఒప్పుకోరు. ఇక జర్మనీస్పెయినులకు క్రొత్త వాణిజ్యపు టొడంబడికను కుదుర్చుకొనుటయే సూనార్ గారిరాక ప్రయోజనమని మరియొక వదంతి, ఇది నిజమేఅయియుండవచ్చును. స్పెయినును యుద్ధములోకి దింపుటకుకూడ ప్రయత్నాలు చేయుపడవచ్చును.

ఈజిప్టులో నలుగురు మంత్రుల రాజీనామా

ఆఫ్రికాలో ఇటలీ యుద్ధ విశేషాలు

ఈజిప్టులోకి ఇటలీసేనలు సిద్దీబార్రానివరకు వచ్చినట్లుచూచితిమి. ఈజిప్టు మంత్రివర్గములో నలుగురుమంత్రులు వెంటనే ఈజిప్టుఇటలీపై యుద్ధము ప్రకటించవలెనని కోరిరి. కాని తక్కినమంత్రులుఇంకను ఇటలీఉద్దేశ్యముగమనించి, తర్వాత అవసరమైనచో యుద్ధప్రకటనచేయవచ్చునని భావించుచున్నారు. ఈఅభిప్రాయభేదముచే సెప్టంబరు ౨౨వ తేది అనల్గురుమంత్రులు రాజీనామానిచ్చిరి. ఫరూకురాజాగారు క్రొత్తగా నలుగురిని వారిస్థానాలలో నియోగించిరి.

ఈజిప్టులో ఇటలీసేనలు సిద్దీబార్రానివద్దనే నిలచియున్నవి. మధ్యధరాసముద్రమునుండి బ్రిటిషుయుద్ధనౌకలు లిబియాసముద్రతీరసమీపమునకుచేరి అక్కడినుండి సిద్దీబార్రానిమీదను, సోలంమీదను ఫిరంగులను ప్రేల్చుచున్నవి ఇటలీవిమానాలు ఆఓడలపై బాంబులు వేయుచున్నవి. ఇట్టిదాడి సెప్టంబరు౧౭వతేదిన ఒకటి జరిగియుండెను. తర్వాత సెప్టంబరు ౨౧వతేదీ ఉదయము మరల ఇట్టిదాడిజరిగెను. మిగిలినవన్ని యుద్ధక్షేత్రపదేశాలపై మరొకరి విమానాల దాడుల వార్తలు. లిబియాలో బెంఘాజీవద్ద ఇటాలీయు లఓడలు, సిద్దీబార్రానిలో ఇటలీవారి మోటారుబండ్లు. డెరినాలో విమానాశ్రయాలు, మెర్సామట్రూలో ఇటలీవిమానాలు, గూరాలో విమానాలు సెప్టంబరు ౧౯వతేదినుండి ౨౨వ తేదివరకు బ్రిటిషువిమానాల దాడులకు గురియయ్యెను. ఈ నాల్గురోజులలో ఎడను, పెంబ్రాస్కు, ఆలెగ్జాండ్రియా, మాల్టా, పాలెస్తయినులో హైఫా ఇటలీవారి విమానాలనుండి వేయబడిన బాంబులకు గురియైనట్లు లేదున్నవి. మాల్టాలో చాలాయిండ్లు కూలెను, హైఫాలో ౩౦ మంది చచ్చిరి ౭౦మందికి గాయాలయ్యెను.

శాసనసభకు వకీలు ప్రతినిధులు

౨౩ అక్టోబర్ ౧౯౪౦ నాడు ఎన్నికలు

ఆంధ్రనాయకుల సూచన

మనశాసనసభలో హైకోర్టు వకీళ్ళపక్షమున ప్రతినిధులఎన్నికలు పైతారీఖున హైకోర్టులోజరుగును. మేము పండిత రామచంద్రరావు అంతూ, హైకోర్టు వకీలుగారు తగినప్రతినిధులని తలచుచున్నాము. వీరికి వోటుఇచ్చి ఎన్నుకొనవలసినదిగా మేము హైకోర్టువకీళ్ళకు మనవిచేయుచున్నాము.

వెంకట రంగారెడ్డి, హైకోర్టువకీలు
బి-రామకృష్ణారావు, బిఏ ఎల్ ఎల్,బి, ,,
యం. రామచంద్రరావు, ,,
... ...
ఇంకను (౫) మంది హైకోర్టువకీళ్లు అడ్వకేట్లు

గోండులగోడు

కమిషన్ కావలెనని స్థానికనాయకుల మొర

ఆసిఫాబాదులోని శ్రీనివాసాచారి, లక్ష్మణ్ అను వకీళ్ళు ఈక్రిందివిధముగా మజ్లిసెవక్ఫ్ లో అభిప్రాయప్రకటనము గావించియున్నారు.

"ఆసిఫాబాదు గోండుల విచారకరమగు పరిస్థితులు చాల విషాదకరముగా నున్నవి. ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించిన వార్తతో తృప్తిపడుమంటిమి. కానియిప్పుడు నమ్మకమైనవారి ద్వారా వినవచ్చినవార్తలనుబట్టి స్థానికాధికారులు గోండులకు వ్యతిరేకంగా చాలా ఘోరమగు విధానమవలంబించినారు. పరిస్థితులనుబట్టి ఆట్టికానివ్యతికవసరములేకుండెను ప్రభుత్వప్రకటన ప్రకారము చచ్చినవారిసంఖ్య కేవలం ౧౦లేక౧౧,కాని మాకువచ్చిన వివిధవార్తలనుబట్టి చచ్చినవారిసంఖ్యకు పరిమితిలేనట్లున్నది పోలీసువారి కాల్పులకులవ అనేక గోండులు చెట్లక్రిందను వివిధప్రదేశాలలోను చచ్చిపడినారు. ఇంతేకాక అధికారులు కొందరు కొన్ని శవాలను ఇదివరకే కాల్చి చివేసినారని తెలియవచ్చినది అట్లు కాల్చినను మట్టుబట్టులస్థలాలలో చెప్పరానిదుర్వాసన (ఈలీనగులవలన) వ్యాపించుకొనియున్నది. జనులుకాని మరెవ్వరైన అధికారేతరులుకాని ఈఘోరాలు జరిగిన స్థలములలోనికి పోకుండా ప్రభుత్వాధికారులు చక్బందీలుచేసినారనికూడా తెలియుచున్నది. దీనినిబట్టి జరిగినఘోరాలను చచ్చినశవాల సంఖ్యను తెలుసుకొనుటలో అడ్డంకులుకల్పించుచున్నారని విశదమగును. ప్రభుత్వప్రకటనలో చూపించినపాటి - ౫ పెద్దవగానే గాయాలు తగిలినవారు ఆసుపత్రిలో చికిత్సపొందుచున్నారని తెలియవచ్చినది.

బీదరుఘోరం, విద్యాపీఠ విద్యార్థులఘోరం తర్వాత ఈగోండులపై ఘోరంఆను యీమూడు ప్రజలలో అశాంతికి కారణాలుగా నున్నవి

కమిటీ ఏర్పాటుచేయండి

విద్యార్థుల అల్లరినిగురించి ఒక కమిషన్ద్వారా విచారించుట యుక్తమని ప్రభుత్వమువారభిప్రాయపడిరి. ఆదేవిధంగా గోండులపై జరిగిన ఘోరాలను విచారించుటకు నిష్పక్షపాతమైన కమిటీని ఏర్పాటుచేయుదురని ప్రభుత్వమువారిని వినయపూర్వకంగా ప్రార్థించుచున్నాము.

లీడర్లేమిరి?

ఒక్క ప్రజానాయకుడుకూడా ఇంతవరకు తమదృష్టిని ఈగోండుల ఆతిగతివిషయంలో ప్రసరింపకపోవుట మాకు చాలావిచారం కలిగింది. కావున ఏమతమువారైనను ఏసంఘమువారైనను సరే నాయకులందరికిని మనవిచేసుకొనుటయేమనగా ఈ విషాదఘట్టాలనుగురించి శ్రద్ధతీసుకొనగలరు. మరియు బాబెహుకూమతువారు విచారణకమిటీని యేర్పాటుచేయవలసినదని గట్టిగా కోరవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాము.

దసరా గేయములు

కవి. ఉత్పల వెంకటరావుగారుభువనగిరి. పుటలు ౧౬ వెల ...ర్ధణా. దొరకుస్థలం, యాదలక్ష్మయ్య సిద్దంబర్ బజారు, హైద్రాబాదు.

ఇదివరలో దసరాపాటలని తెనుగుదేశంలో చాలా వాడుకలో ఉండెవి. అయితే వాటిని పంతుళ్ళు తమవిద్యార్థులద్వారా బిచ్చానికి ఉపయోగించుచుండిరి.

అయ్యవారికిచాలు ఐదువరహాలు
పిల్లవారికిచాలు పప్పుబెల్లాలు

అనుపాటనుకూడా అనేకులేర్చియుండిరి. ఈ కవిగారు నూతనపధానుయోయు తెచ్చారు. విజయదశమి శ్రీరామచంద్రుని విజయమునకు సంబంధించినదగుటచేత శ్రీరామచరిత్రనున్నూ తర్వాత భూగోళమున్ను తర్వాత ఆవవాదుల ఆశయాలనున్ను సులభద్విపదరూపంగా రచింపబడినవి. కవితనిర్దుష్టంగా ఉంది. క్రొత్తపద్ధతి,ఇతరకవులకు మార్గదర్శకంగానున్నది

జర్మనీపై బ్రిటనువిమానాలు

బ్రిటిషు విమానాలు ప్రతిరోజురాత్రి జర్మనీపైనను జర్మనీ ఆక్రమించియున్న ప్రదేశాలమీదను తిరుగుచు సైనికప్రాముఖ్యములగు వాటిపై బాంబులు వేయుచునేయున్నవి. సెప్టంబరు ౨౦వ తేది బర్లినునగరంమీద, ౨౧వతేది ఇంగ్లీషు ఛానలువానుకొని జర్మనీవశములోనుండే రేవులమీద, ౨౨వతేదిరాత్రి బర్లిను నగరముమీద బ్రిటిషు విమానాలు బాంబులువేసియుండుట ముఖ్యవిషయములు. ఈదాడులనుండి సెప్టంబరు ౨౦వతేది రాత్రి రెండు బ్రిటిషు విమానాలు తిరిగి స్వస్థానమునకు చేరలేదట. నష్టమింతే.

Printed and Published by, G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press. Hyderabad Dn, Editor- S. Prathapa Reddy B. A. B. L.